

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 1/2022

Μεταξύ:

NETU CONSULTANTS LTD

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Γιώργος Αναστασίου, Προεδρεύων
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

NETU CONSULTANTS LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αχιλλέα Αιμιλιανίδη, Δικηγόρο για Α & Α Κ. Αιμιλιανίδης,
Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ
2. Δημήτρη Νησιώτη, Διευθυντή Αιτήτριας Εταιρείας,

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Δήμητρα Καλλή, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α'
2. Φλωρεντία Νικολάου, Ασκούμενη Δικηγόρο
3. Παναγιώτα Παύλου, Λειτουργό Πληροφορικής Α'
4. Χριστόφορο Λιβέρδο, Λειτουργό Πληροφορικής
5. Ευάγγελο Παντελή, Λειτουργό Οδικών Μεταφορών Α'

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 09 Μαρτίου 2022

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με την παρούσα προσφυγή η εταιρεία NETU CONSULTANTS LTD («οι Αιτητές») ζητούν ακύρωση της απόφασης του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ («η Αναθέτουσα Αρχή») να αποκλείσει λόγω ψηλότερης προσφερθείσας τιμής την προσφορά τους από το Διαγωνισμό αρ. ΤΥΠ 2021/017/A/A, με τίτλο «*Νέο Ολοκληρωμένο Σύστημα στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών*», και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό στην εταιρεία «D. G. Techlink Ltd» (ο Επιτυχών), για το ποσό των €6.320.849,83 συν ΦΠΑ.

Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 18.05.2021 και οι προσφορές υποβλήθηκαν μετά από παράταση στις 10.09.2021 μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος e- procurement, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Υποβλήθηκαν συνολικά έξι προσφορές μεταξύ αυτών και η προσφορά των Αιτητών. Η αξιολόγηση των προσφορών ολοκληρώθηκε στις 08.12.2021 οπότε και υποβλήθηκε η έκθεση αξιολόγησης στο Συμβούλιο Προσφορών του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής (ΥΕΚΨΠ), το οποίο συνήλθε στις 22.12.2021 και έλαβε την επίδικη απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε στους Αιτητές στις 05.01.2022 και την οποία προσβάλλουν.

Το έργο είναι συγχρηματοδοτούμενο με ποσό €3,9 εκ. από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εντάσσεται στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) της Κυπριακής Δημοκρατίας. (Φεβρουάριος του 2020 - 31.12.2026)

Οι Αιτητές προβάλλουν ως πρώτο λόγο ακύρωσης ότι ο Επιτυχών δεν πληρούσε ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού και θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί.

Ο Επιτυχών, αναφέρουν, δεν συμπλήρωσε τον Πίνακα 7.3. του Εντύπου 8 σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις σε λογισμικά συστήματος. Ο όρος 8.3.2.(2)(α) του Μέρους Α' των όρων του Διαγωνισμού προβλέπει ρητά όπως η Τεχνική Προσφορά περιλαμβάνει κατάλληλα συμπληρωμένο το Έντυπο 8 «Πίνακας Προσφοράς και Συμμόρφωσης με τις Τεχνικές Προδιαγραφές». Με βάση τα αρχικά Έγγραφα του Διαγωνισμού, η συμπερίληψη λογισμικών ανοικτού κώδικα (Open Source) δεν ήταν αποδεκτή, όμως με το Τροποποιητικό 5, η Αναθέτουσα Αρχή επέτρεψε τη συμπερίληψη λογισμικών ανοικτού κώδικα (Open Source). Στα πλαίσια αυτής της τροποποίησης προστέθηκε ο πίνακας 7.3 ο οποίος θα έπρεπε να συμπληρωθεί για όλα τα προτεινόμενα λογισμικά συμπεριλαμβανομένων και των λογισμικών ανοικτού κώδικα (Open Source) και σε αυτόν τέθηκαν οι ελάχιστες απαιτήσεις προς τις οποίες οφείλαν οι προσφοροδότες να συμμορφωθούν.

Η απαίτηση για συμπλήρωση και υποβολή του Πίνακα 7.3 του Εντύπου 8 για τα προϊόντα ήταν ουσιώδης και τούτο προκύπτει από το λεκτικό του τροποποιητικού 5, με το οποίο προνοείται ότι *«για όλα τα υπόλοιπα λογισμικά συστήματος θα πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 7.3 για το κάθε ένα ξεχωριστά»*.

Ο Επιτυχών δεν υπέβαλε τους Πίνακες της Παραγράφου 7.3 του Εντύπου 8 για έξι προϊόντα, πέντε εκ των οποίων είναι ανοικτού κώδικα. Η Αναθέτουσα Αρχή ενώ εντόπισε την παράλειψη δεν απέκλεισε τον Επιτυχόντα ως θα έπρεπε, καθότι παραβίαζε ουσιώδη όρο του διαγωνισμού, αλλά του ζήτησε στις 27.10.2021 είτε να υποδείξει στην προσφορά του, είτε να υποβάλει συμπληρωμένους, τους Πίνακες της Παραγράφου 7.3 του Εντύπου 8 για τα έξι προϊόντα, δίνοντας του την δυνατότητα να συμπληρώσει τους πίνακες εκ των υστέρων. Ο Επιτυχών με επιστολή της ημερομηνίας 03.11.2021 υπέβαλε 16 σελίδες με έξι νέους πίνακες, που αποτελεί συμπλήρωση εκ των υστέρων της προσφοράς του.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία, συνεχίζουν, οι όροι του διαγωνισμού αποτελούν πράξη κανονιστικού περιεχομένου που δεσμεύει τόσο τη διοίκηση όσο και τους διαγωνιζομένους και η μη συμμόρφωση με ουσιώδη όρο της προσφοράς, καθιστά την προσφορά άκυρη.¹ Επίσης η αξιολόγηση προσφοράς κατά παράβαση ουσιωδών όρων, με βάση τους οποίους θα αποκλειόταν από τη διαδικασία ο Επιτυχών, συνιστά κατάχρηση εξουσίας από πλευράς της διοίκησης και παραβίαση των αρχών της ισότητας των προσφοροδοτών που οδηγεί στην ακύρωση της πράξης κατακύρωσης.² Η εκ των υστέρων υποβολή στοιχείων από τον προσφοροδότη παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης και την αρχή της ισότητας και καθιστά άκυρη την προσφορά του. Οι διευκρινίσεις ζητούνται από τους προσφοροδότες για περαιτέρω εξηγήσεις σε σχέση με ασάφεια, αοριστία ή έλλειψη καθαρότητας, αλλά σε καμία περίπτωση δεν ζητούνται για συμπλήρωση άκυρης προσφοράς.³

Είναι σαφές, καταλήγουν, ότι η συμμόρφωση με τις τεχνικές απαιτήσεις συνιστά ουσιώδη όρο του διαγωνισμού. Συνεπώς η προσφορά του Επιτυχόντα θα έπρεπε να είχε απορριφθεί εφόσον αυτή παρέλειψε να υποβάλει τους Πίνακες της Παραγράφου 7.3 του Εντύπου 8 για έξι προϊόντα, παράλειψη η οποία επιτράπηκε ανεπίτρεπτα να διορθωθεί εκ των υστέρων με την υποβολή νέων πινάκων.

Ως δεύτερο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές αναφέρουν ότι στην προσφορά του Επιτυχόντα υπήρξε παρέκκλιση από ουσιώδεις όρους και εκ των υστέρων αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς του. Η οικονομική προσφορά, συνεχίζουν, θα έπρεπε να υποβληθεί σύμφωνα με το Εντύπο 11, το οποίο συνοδευόταν από Πίνακες με αρίθμηση Α1 – Α7 και Β1 – Β8, η συμπλήρωση των οποίων θα έδιδε το τελικό ύψος της Οικονομικής Προσφοράς. Στον όρο 8.3.3 (3) και (4) του Μέρους Α των

¹ Evgeniou and Pierides Overseas Ltd v. The Republic [1992] 3 AAD 558 (Ολ.), Iacovou Brothers Constructions Ltd v. Δημοκρατίας, Υποθ. 25/04, ημερ. 12/1/06

² J.N.Christophides Trading Limited v. The Republic [1985] 3 CLR 546, Petros Matsouka v. The Republic [1985] 3 CLR 686

³ C. V. Philippou Ltd v. Δημοκρατίας, Υποθ. 387/05, ημερ. 24/1/07, Lella Kentonis Investment Co Ltd v. Δημοκρατίας, Υποθ. 618/04, ημερ. 20/6/08

εγγράφων του Διαγωνισμού προβλεπόταν πως «υποβολή της οικονομικής προσφοράς κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο συνεπάγεται την απόρριψή της» και ότι «εφόσον από την οικονομική προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη».

Η οικονομική προσφορά του Επιτυχόντα, αναφέρουν, παρουσίαζε ουσιώδεις αποκλίσεις και ελλείψεις με τις απαιτήσεις των Εγγράφων Διαγωνισμού, καθώς και τους όρους για τη συμπλήρωση του Εντύπου 11 και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 οι οποίοι αφορούν την αγορά των λογισμικών συστήματος καθώς και τη συντήρηση και συνδρομή τους για περίοδο 10 ετών. Σύμφωνα με το αντικείμενο της Σύμβασης τα ποσά για την αγορά του λογισμικού συστήματος, την συντήρηση και την συνδρομή του για περίοδο 10 ετών ήταν εξέχουσας σημασίας για σκοπούς διαμόρφωσης της οικονομικής προσφοράς.

Όπως προκύπτει από την αρχική υποβληθείσα οικονομική προσφορά του, ο Επιτυχών παρέλειψε εντελώς να συμπληρώσει πολλαπλά απαιτούμενα πεδία των Πινάκων Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4, γεγονός που συνιστούσε παράλειψη συμμόρφωσης προς ουσιώδη όρο, και η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να προχωρήσει σε αποκλεισμό του και όχι να ζητήσει διευκρινίσεις επιτρέποντας στον Επιτυχόντα να συμπληρώσει εκ των υστέρων και ανεπίτρεπτα την οικονομική του προσφορά.

Ειδικότερα, συνεχίζουν, ο Επιτυχών δεν συμπεριέλαβε το ετήσιο κόστος συνδρομής του κατασκευαστή για τα έτη 1 έως 5 (δήλωσε κόστος «€0,00») στον Πίνακα Α.6 (Κόστος Αγοράς και Υποχρεωτικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος), όπου όφειλε να υποβάλει χωριστά ποσά για το κόστος αγοράς και για το κόστος συνδρομής, αφού τα προϊόντα που προσφέρθηκαν καλύπτονται από σχέδιο συνδρομής του Κατασκευαστή/Ιδιοκτήτη του, και δηλώθηκε μόνο το κόστος

αγοράς. Υπήρξε επομένως εμφανής παράβαση ουσιώδους όρου που θα έπρεπε να είχε οδηγήσει σε αποκλεισμό του Επιτυχόντα.

Επιπρόσθετα ο Επιτυχών στον Πίνακα Β.3 (Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος) δεν περιέλαβε το ετήσιο κόστος συνδρομής του κατασκευαστή για τα έτη 6 έως 10 (δήλωσε κόστος «€0,00» για όλα τα προσφερόμενα προϊόντα), παρά το γεγονός ότι τα προϊόντα που προσφέρθηκαν διέπονται από σχέδιο συνδρομής του Κατασκευαστή/Ιδιοκτήτη του. Ο Επιτυχών τροποποίησε επίσης τον πίνακα Β3, αντικαθιστώντας τον τίτλο «Κόστος Ετήσιας Συνδρομής» με τον τίτλο «Κόστος Ετήσιας Συντήρησης».

Επιπλέον ο Επιτυχών δεν συμπεριέλαβε το κόστος υπηρεσιών συντήρησης του αναδόχου στον Πίνακα Α.7 όπως προνοούσαν οι όροι του διαγωνισμού το οποίο *«ετήσιο κόστος συντήρησης των λογισμικών πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 2% του κόστους αγοράς του κάθε λογισμικού συστήματος»*.

Για τα προϊόντα:

1.1 «Window Server 2022 Standard Software Assurance – OPEN VALUE Agreement for Gov/Servers Production and HA»,

1.2 «Window Server 2022 Standard Software Assurance – OPEN VALUE Agreement for Gov – Other Environment (DEV/UAT/Preproduction/MGMT)».

1.3 «Windows Server Client Access Licenses – Software Assurance» και

2 «Λογισμικό Βάσης SQL Server 2019 enterprise edition per core license (for all environments) – 2 core licenses with Software Assurance»,

ενώ ο Επιτυχών είχε δηλώσει κόστος αγοράς στον πίνακα Α.6, δήλωσε μηδενική τιμή συντήρησης για τα έτη συνδρομής 2 και 3 σε αντίθεση με τον πιο πάνω όρο και κατά τρόπο ώστε να αποκτά αθέμιτο πλεονέκτημα στην διαμόρφωση της οικονομικής της προσφοράς σε βάρος των υπολοίπων προσφοροδοτών.

Άλλος λόγος αλλοίωσης της οικονομικής προσφοράς του Επιτυχόντα είναι η μη συμπερίληψη του κόστους συντήρησης για τα προϊόντα ανοικτού κώδικα. Δεν περιέλαβε σε κανένα από τους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 τα προϊόντα ανοικτού κώδικα (open source), ούτε το κόστος συντήρησης τους για τα έτη 2 - 5 στον Πίνακα Α.7 (Πίνακας Κόστους Υποχρεωτικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος), ούτε για τα έτη 6-10 στον πίνακα Β.4 (Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος).

Όλες οι πιο πάνω πρόνοιες συνιστούσαν ουσιώδεις όρους, όπως προκύπτει και από τις σαφείς τοποθετήσεις της Αναθέτουσας Αρχής με τη χρήση της λέξης «πρέπει», και ήταν σημαντικές ώστε να μπορεί να διακρίνεται με σαφήνεια το κόστος που θα ήταν αναγκαίο για την αγορά του προϊόντος από το κόστος συνδρομής το οποίο θα έπρεπε υποχρεωτικά να έχει υπολογιστεί και συμπεριληφθεί ξεχωριστά. Η συμπερίληψη του κόστους συνδρομής στο κόστος αγοράς θα έδινε πλεονέκτημα σε προσφέροντα ο οποίος θα λάμβανε κατά την πρώτη περίοδο τα εν λόγω ποσά και θα μπορούσε να προγραμματίσει με διαφορετικό τρόπο την κατανομή του συνολικού κόστους του.

Η Αναθέτουσα Αρχή εντόπισε ορισμένες από τις ουσιώδεις παρεκκλίσεις αλλοίωσης της οικονομικής προσφοράς που αναφέρθηκαν ανωτέρω καθώς και σφάλματα στις ποσότητες ορισμένων προϊόντων. Αντί όμως να αποκλείσει την προσφορά ζήτησε με επιστολή της ημερομηνίας 10.11.2021 από τον Επιτυχόντα μαζί με κάποιες

διευκρινήσεις να υποβάλει ξανά τους Οικονομικούς Πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 του Εντύπου 11, κατάλληλα συμπληρωμένους.

Με τον τρόπο αυτό η Αναθέτουσα Αρχή, έδωσε τη δυνατότητα στον Επιτυχόντα όχι μόνο να προβεί σε διευκρινίσεις, αλλά και να διορθώσει όλες τις αποκλίσεις και να συμπληρώσει και να υποβάλει ξανά τους Οικονομικούς Πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 του Εντύπου 11 με βάση τους όρους, γεγονός απαράδεκτο αφού οι πίνακες είχαν υποβληθεί χωρίς να συμμορφωθούν με απαιτήσεις ουσιωδών όρων του διαγωνισμού.

Ο Επιτυχών, σημείωσαν, με την απάντηση του είχε τροποποιήσει την αρχική του προσφορά τον Πίνακα Β.3 (Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος), αντικαθιστώντας τον τίτλο «Κόστος Ετήσιας Συνδρομής» με τον τίτλο «Κόστος Ετήσιας Συντήρησης», και δεν υποβλήθηκαν οποιαδήποτε κόστη ούτε στην αρχική προσφορά, ούτε στους νέους πίνακες που υποβλήθηκαν.

Η Αναθέτουσα Αρχή, παρά το γεγονός ότι η ίδια είχε διευκρινίσει επανειλημμένα την έννοια της συνδρομής, ανεξήγητα αποδέχθηκε την πιο πάνω εκδοχή του Επιτυχόντα και αποφάσισε να ζητήσει τον διαχωρισμό του κόστους συνδρομής από το κόστος αγοράς ή/και το κόστος συντήρησης των λογισμικών στους σχετικούς Πίνακες, ζητώντας από τον Επιτυχόντα να υποβάλει εκ νέου τους Οικονομικούς Πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 του Εντύπου 11, κατάλληλα συμπληρωμένους με διαχωρισμό του κόστους συνδρομής από το κόστος αγοράς ή/και κόστος συντήρησης. Ο Επιτυχών ανταποκρινόμενος υπέβαλε τους σχετικούς πίνακες με αρκετές διαφορές, ακολουθώντας τις υποδείξεις της Αναθέτουσας Αρχής στις 26.11.2021. Με την υποβολή των τελευταίων πινάκων ενώ στην αρχική του προσφορά είχε δηλώσει μηδενική τιμή στον πίνακα Α.7 για τα έτη συνδρομής 2 - 3, στους τελικούς πίνακες καθόρισε τιμές για τα έτη αυτά.

Συνεπώς, καταλήγουν, προκύπτει ότι ο Επιτυχών τροποποίησε εκ των υστέρων, με την ανοχή της Αναθέτουσας Αρχής, την οικονομική του προσφορά, συμπληρώνοντας πίνακες που είχαν υποβληθεί αρχικά χωρίς να είναι συμπληρωμένοι. Με τον τρόπο αυτό μετακινήθηκαν ποσά μεταξύ ετών, μεταβάλλοντας τους όρους πληρωμής του έργου κατά σαφή παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.

Ως τρίτο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι ο Επιτυχών υπέβαλε βεβαίωση για το έργο SIME από διαφορετική εταιρεία για τεκμηρίωση των τεχνικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων του προσφέροντος.

Σύμφωνα με την προϋπόθεση την οποία έθετε ο όρος 6.4.2 (α) του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού, που αφορά τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του Οικονομικού Φορέα, είχαν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή τέσσερις απαιτήσεις οι οποίες ήταν διαζευκτικές και ο οικονομικός φορέας έπρεπε να ικανοποιεί μια εξ αυτών. Ο Επιτυχών για σκοπούς συμπλήρωσης του Εντύπου 5: «Τεκμηρίωση τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων προσφέροντος» υπέβαλε το έργο «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project». Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Έντυπο 5 προκύπτει ότι ο πελάτης είναι η εταιρεία «The Money Source Inc» ενώ στην επιστολή πιστοποίησης για το έργο SIME διαπιστώνεται άλλη εταιρεία από αυτήν η οποία δηλώθηκε και συγκεκριμένα η «The Money Source LLC».

Συνεπώς, συνεχίζουν, υπάρχει σαφής παραβίαση του ουσιώδους όρου και ασάφεια που δεν μπορεί να τύχει διόρθωσης εκ των υστέρων, εφόσον θέτει εν αμφιβόλω τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του Επιτυχόντα και παρέπεμψαν σε σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.⁴

⁴ α. WTE Wassertechnik GMBH-BAMAG GMBH & Co v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών [2013] 3 ΑΑΔ 514
β. Δημοκρατία v. Multi Clima Maliotis Engineering Ltd [2002] 3 ΑΑΔ 307

Τέταρτος λόγος ακύρωσης τον οποίο προβάλλουν οι Αιτητές είναι η μη τεκμηρίωση των τεχνικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων του Επιτυχόντα μέσα από το έργο SIME «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project», το οποίο υποβλήθηκε για σκοπούς συμπλήρωσης του Εντύπου 5.

Από την ιστοσελίδα που έχει παραπέμψει ο Επιτυχών στην περιγραφή του έργου στο Έντυπο 5, προκύπτει ότι το έργο «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project» έχει ολοκληρωθεί και είναι σε παραγωγική λειτουργία πριν από το 2018 και ότι δεν έχει υλοποιηθεί την περίοδο 8.2018 – 3.2021 όπως δηλώνεται στο Έντυπο 5 και την επιστολή της «Money Source LLC» κατά παράβαση της Παραγράφου 6.4.2 (α) (ii) των όρων του διαγωνισμού, που απαιτεί το έργο να έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς κατά τα τελευταία τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Ως έτος κυκλοφορίας του συστήματος SIME αναφέρεται το έτος 2017. Ανάλογα στοιχεία, προσθέτουν, προκύπτουν και από διάφορα δελτία τύπου και άρθρα.

Επομένως η Αναθέτουσα Αρχή τελούσε υπό πλάνη όταν έκρινε ότι ο Επιτυχών ικανοποιεί την προϋπόθεση 6.4.2 (α) του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού καθότι το έργο που υπέβαλε δεν αφορά την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος, ούτε αφορά εξαρχής υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος και είχε γίνει εντός η πριν το 2017. Συνεπώς υπήρξε παραβίαση ουσιώδους όρου του διαγωνισμού, έλλειψη δέουσας έρευνας και πλάνη.

Ως ακόμα ένα λόγο, που προωθούν οι Αιτητές ότι δεν πληρείται η τεκμηρίωση των τεχνικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων του Επιτυχόντα, είναι η έλλειψη προσόντων από Βασικούς Εμπειρογνώμονες.

Ως Βασικός Εμπειρογνώμονας 2 για πλήρωση της Παράγραφου 6.4.3 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού, αναφέρουν, δηλώθηκε από τον Επιτυχόντα η κ. Έ.

Χατζηγιάνγκου. Στο βιογραφικό σημείωμα της, οι απαιτήσεις της πιο πάνω παραγράφου καλύπτονται από το έργο «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project», το οποίο αναφέρεται στην υλοποίηση νέων αναγκών του πελάτη και όχι στην ανάπτυξη/προμήθεια και εγκατάσταση Πληροφοριακού Συστήματος, αφού αυτό ολοκληρώθηκε το 2017.

Σημείωσαν επίσης ότι και αν το επίμαχο έργο είχε υλοποιηθεί την περίοδο 8.2018 – 3.2021 όπως έχει δηλώσει στο Έντυπο 5, η κ. Έ. Χατζηγιάνγκου με βάση το βιογραφικό που υποβλήθηκε εργοδοτήθηκε στον Επιτυχόντα τον Ιούλιο του 2019, δηλαδή 12 μήνες μετά την έναρξη του έργου. Με δεδομένο ότι η ανάλυση σε ένα έργο πραγματοποιείται στην αρχή του έργου, η κ. Έ. Χατζηγιάνγκου δεν μπορούσε να είχε το ρόλο του Βασικού Αναλυτή όπως είναι η απαίτηση του όρου. Επομένως ο Βασικός Εμπειρογνώμονας 2 δεν ικανοποιεί τη ζητούμενη Ειδική Επαγγελματική Εμπειρία.

Ανάλογα ισχύουν, ισχυρίζονται, και για τον Βασικό Εμπειρογνώμονα 3: Σχεδιαστής Πληροφοριακού Συστήματος, με βάση την Παράγραφο 6.4.3 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού θέση για την οποία προτάθηκε ο κ. Α. Παναρέτου. Στο βιογραφικό σημείωμα του Ανδρέα Παναρέτου, που έχει προταθεί από τον Επιτυχόντα ως Εμπειρογνώμονας 3, η πιο πάνω απαίτηση καλύπτεται από το έργο «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project», το οποίο αναφέρεται στην υλοποίηση νέων αναγκών του πελάτη και όχι στην ανάπτυξη/προμήθεια και εγκατάσταση Πληροφοριακού Συστήματος, αφού αυτό ολοκληρώθηκε το 2017.

Επιπρόσθετα, συνεχίζουν, ο όρος 6.4.3 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού προβλέπει για τον Βασικό Εμπειρογνώμονα 3 ότι πρέπει να έχει εργασιακή εμπειρία μετά το πτυχίο τουλάχιστον δέκα (10) ετών. Στο βιογραφικό του κ. Ανδρέα Παναρέτου, αναφέρεται ότι εργοδοτήθηκε στην Εταιρεία Orium Works

το 2010, όμως από την ιστοσελίδα της εταιρείας προκύπτει ότι αυτή άρχισε τη λειτουργία της το 2011. Επίσης στο επαγγελματικό δίκτυο LinkedIn, στο οποίο ο κ. Α. Παναρέτου δηλώνει την πιο κάτω εργοδότηση, δηλώνεται ότι η εργοδότηση του στην Orium Works ξεκινά τον 5/2011 και όχι το 2010 όπως δηλώθηκε στην προσφορά.

Συνεπώς η έρευνα της Αναθέτουσας Αρχής δεν ήταν η δέουσα και επαρκής υπό τις περιστάσεις, καθότι δεν διερεύνησε τα γεγονότα που σχετίζονταν με την εγκυρότητα των όσων υπεβλήθησαν. Στην περίοδο εργοδότησης, που έχει δηλωθεί στο βιογραφικό σημείωμα, δεν καθορίζεται ο μήνας έναρξης και τερματισμού εργοδότησης σε κάθε εταιρεία, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξαχθεί με σαφήνεια κατά πόσο συμπληρώνει τα απαιτούμενα δέκα (10) έτη εργασιακής εμπειρίας μετά το πτυχίο.

Οι Αιτητές ως πέμπτο λόγο ακύρωσης προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι και στους πίνακες που συμπληρώθηκαν παράτυπα εκ των υστέρων, εξακολουθούσε να υπάρχει σαφής παρέκκλιση από τους ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού για το προϊόν Redis Server.

Συγκεκριμένα για το προϊόν Redis Server, ο Επιτυχών προσέφερε άδεια χρήσης ανά περιβάλλον φιλοξενίας με ετήσιο σχέδιο συνδρομής (Annual Plan), καθώς και δωρεάν τηλεφωνική υποστήριξη 24/7 από τον κατασκευαστή. Το συγκεκριμένο annual plan έχει χρέωση όπως αναφέρεται στον σχετικό σύνδεσμο στον οποίο παρέπεμψε ο Επιτυχών (<https://redis.com/redis-enterprise-cloud/pricing>), για το προσφερόμενο Annual Plan όπου αναφέρονται τα εξής: «*Enjoy a significant discount on the Flexible plan prices, by committing to a predefined annual consumption*». Συνεπώς, με βάση όσα αναφέρει ο Επιτυχών, το εν λόγω προϊόν έχει ετήσιο κόστος, η τιμή βασίζεται σε έκπτωση επί του σχεδίου “Flexible” και απαιτείται δέσμευση για

συγκεκριμένο επίπεδο ετήσιας χρήσης. Επομένως, το προϊόν διέπεται από σχέδιο συνδρομής του κατασκευαστή με κόστος το οποίο όμως δεν είχε δηλωθεί στην Οικονομική Προσφορά του Επιτυχόντα.

Για τα υπόλοιπα πέντε προϊόντα, συνεχίζουν, στη απάντηση του Επιτυχόντα και συμπλήρωσης των Πινάκων στα πεδία «Αποδεικτικό Αυθεντικότητας» και «Υποστήριξη» απάντησε «Δεν εφαρμόζεται», παρά το γεγονός ότι υπήρχαν συγκεκριμένες ρητές απαιτήσεις που έπρεπε να συμπληρωθούν. Συγκεκριμένα ενώ στην κάθε ελάχιστη απαίτηση προσδιορίζονταν δύο διαφορετικά ζητήματα για κάθε κατηγορία, η απάντηση του Επιτυχόντα αφορούσε μόνο το πρώτο εκ των ζητημάτων αυτών (για το οποίο υπάρχει η αναφορά «όπου εφαρμόζεται»), ενώ το δεύτερο παρέμεινε και πάλι αναπάντητο.

Η Αναθέτουσα Αρχή αγνόησε το θέμα της χρέωσης για το Redis Server και ζήτησε διευκρινίσεις στις 10.11.2021 ζητώντας από τον Επιτυχόντα να διευκρινίσει/συμπληρώσει στους πίνακες που είχαν υποβληθεί στις 03.11.2021, την απάντηση «Δεν Εφαρμόζεται» για τα πέντε προϊόντα, όσον αφορά τις απαιτήσεις «Αποδεικτικό Αυθεντικότητας» και «Υποστήριξη». Ο Επιτυχών απάντησε στις 16.11.2021, υποβάλλοντας για πρώτη φορά δηλώσεις για κάθε προϊόν. Στην απαίτηση «Αποδεικτικό Αυθεντικότητας» δήλωσε ότι η ευθύνη της αυθεντικότητας και νομιμότητας βαραίνει πλήρως τον Προσφέροντα και στην απαίτηση «Υποστήριξη» ότι ο Προσφέρων θα φέρει την πλήρη ευθύνη στα πλαίσια της συντήρησης για την εφαρμογή όλων των ενημερώσεων, διορθώσεων, αναβαθμίσεων και εγκατάστασης νέων εκδόσεων και την ευθύνη για πλήρη υποστήριξη του λογισμικού σε όλα τα επίπεδα καθώς και την κατάλληλη κατάρτιση των Λειτουργών Πληροφορικής της Κυβέρνησης που θα ασχοληθούν με το έργο.

Επιπλέον, συνεχίζουν, όσον αφορά το προϊόν Redis Server, ο Επιτυχών προέβη σε αλλοίωση των πινάκων ως προς την απαίτηση «Υποστήριξη», υποβαθμίζοντας την προσφορά ετήσιας συνδρομής για Redis Server Annual Plan σε απλή ανάληψη ευθύνης για υποστήριξη. Η απαίτηση «Είδος Άδειας Χρήσης» δεν διαφοροποιήθηκε όμως σε σχέση με τον Πίνακα που ο Επιτυχών είχε υποβάλει στις 03.11.2021.

Η Αναθέτουσα Αρχή δεν έλαβε υπ' όψη την αλλαγή αυτή και στους τελικούς Πίνακες Συμμόρφωσης της Έκθεσης Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών για τον Επιτυχόντα, παρέμειναν ως τελικές οι απαντήσεις για τον Πίνακα 7.3.8 που είχαν υποβληθεί στις 03.11.2021. Συνεπώς ο Επιτυχών προσφέρει λογισμικό συστήματος που έχει κόστος και διέπεται από συνδρομή του κατασκευαστή, χωρίς να το έχει συμπεριλάβει στην Οικονομική Προσφορά του και κατ' επέκταση χωρίς να υπολογίσει οποιοδήποτε κόστος αγοράς, συνδρομής και συντήρησης, κατά παράβαση των όρων των Πινάκων Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 του Εντύπου 11.

Η Αναθέτουσα Αρχή, από την πλευρά της, απορρίπτει ως αβάσιμους όλους τους ισχυρισμούς των Αιτητών επισημαίνοντας με παραπομπές σε πάγια νομολογία ότι μια προσφορά περιέχει όρους που μπορεί να θεωρηθούν ουσιώδεις και επουσιώδεις.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι η προσφορά του Επιτυχόντα θα έπρεπε να είχε απορριφθεί εφόσον αυτός παρέλειψε να υποβάλει τους Πίνακες της Παραγράφου 7.3 του Εντύπου 8 για έξι προϊόντα, παράλειψη η οποία επιτράπηκε να διορθωθεί εκ των υστέρων μέσω διευκρινίσεων, η Αναθέτουσα Αρχή σημείωσε ότι όντως για αριθμό λογισμικών συστήματος υπήρξε συμπλήρωση του Πίνακα 7.3.

Το αντικείμενο του υπό εξέταση διαγωνισμού, συνεχίζει, συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών (όχι προϊόντων) με στόχο την προμήθεια ενός ολοκληρωμένου συστήματος για τις ανάγκες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών για την ανάπτυξη/υλοποίηση, λειτουργία και συντήρηση του οποίου ο Επιτυχών είχε την

υποχρέωση να δηλώσει, μεταξύ άλλων, τα άλλα λογισμικά συστήματος που θα χρησιμοποιήσει για το σκοπό αυτό.

Αναφορικά με το Έντυπο 8 των εγγράφων του διαγωνισμού τόνισε ότι αυτό θα πρέπει να αξιολογηθεί στο σύνολο του και όχι σε συνάρτηση με το τίτλο του, που όντως κάνει λόγο για συμμόρφωση με τεχνικές προδιαγραφές. Από το σύνολο του εγγράφου διαπιστώνεται ότι αυτό αφορά σε περιγραφή της προσφερόμενης λύσης και όχι σε συμμόρφωση με τεχνικές προδιαγραφές.

Ο Επιτυχών, συνεχίζει η Αναθέτουσα Αρχή, υπέβαλε συμπληρωμένο τον Πίνακα 7.3. για αριθμό λογισμικών συστήματος, συνεπώς η αναφορά των Αιτητών σε μη υποβολή συμπληρωμένου του Πίνακα 7.3. του Εντύπου 8 από τον Επιτυχόντα, δεν είναι ακριβής. Ο εν λόγω Πίνακας υποβλήθηκε συμπληρωμένος για τα «υπόλοιπα λογισμικά», πλην ενός αριθμού λογισμικών συστήματος που αναφέρθηκαν σε άλλους Πίνακες που υποβλήθηκαν δεόντως συμπληρωμένοι. Κατά την αξιολόγηση της προσφοράς τα Λογισμικά για τα οποία γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στην αγορά των Αιτητών, εντοπίστηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης ότι, καίτοι αναφέρθηκαν/περιλήφθηκαν στις απαντήσεις του Πίνακα 4 «Πίνακας Συμμόρφωσης για την κάλυψη όλων των μη λειτουργικών απαιτήσεων», και κάποια εξ' αυτών και στον Πίνακα 5 «Πίνακας Συμμόρφωσης με τις πιο κάτω Γενικές Απαιτήσεις» του Εντύπου 8, εντούτοις για τα εν λόγω λογισμικά δεν συμπληρώθηκε ξεχωριστά ο Πίνακας 7.3, αν και η πληροφόρηση που απαιτείτο από τον εν λόγω Πίνακα προέκυπτε από τους Πίνακες 4 και/ή 5. Εξ' ου και κατά την αναζήτηση της σχετικής διευκρίνισης η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε από τον οικονομικό φορέα, όπως για τα εν λόγω λογισμικά «είτε να υποδείξετε στην προσφορά σας, είτε να υποβάλετε συμπληρωμένους τους Πίνακες». Δεδομένου ότι, τα υπό αναφορά λογισμικά εντοπίστηκαν στην προσφορά του Επιτυχόντα, η Επιτροπή Αξιολόγησης προχώρησε στην αναζήτηση σχετικής διευκρίνισης. Από την πληροφόρηση που παρασχέθηκε

στους Πίνακες 4 και 5, ήταν δυνατόν να εξαχθεί η πληροφόρηση που ζητούσε ο Πίνακας 7.3.

Συνεπώς η μη συμπλήρωση του Πίνακα 7.3. για ένα περιορισμένο αριθμό υπόλοιπων λογισμικών συστήματος, για τα οποία μάλιστα η πληροφόρηση προκύπτει από τη συμπλήρωση άλλων Πινάκων, δεν μπορεί να θεωρηθεί απόκλιση από ουσιώδη όρο, καθότι α) η συμπλήρωση αυτή καθ' εαυτή του Πίνακα 7.3. σε σχέση με τα συγκεκριμένα λογισμικά συστήματος σε καμία περίπτωση δεν αφορά σε ουσιώδη όρο καθότι δεν αποτελούσε αντικείμενο του διαγωνισμού η προσφορά συγκεκριμένων λογισμικών συστήματος, αλλά επαφίετο στον Προσφέροντα να συμπεριλάβει στην προσφορά του τα λογισμικά που έκρινε σκόπιμο και να συμπληρώσει Πίνακα τύπου 7.3. Συνεπώς ο Πίνακας 7.3. αφορά σε άλλα λογισμικά που κατά την κρίση του προσφέροντα χρειάζονται για την υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος. β) Οι όροι του διαγωνισμού επέτρεπαν την χρήση και άλλων λογισμικών κατά την εκτέλεση του Έργου τα οποία δεν δηλώθηκαν στην προσφορά. γ) Ο Επιτυχών έχει συμπεριλάβει συμπληρωμένο τον Πίνακα 7.3 για όλα τα Λογισμικά Συστήματος που θα χρησιμοποιήσει για την ικανοποίηση όλων των λειτουργικών απαιτήσεων του Πληροφοριακού Συστήματος. Αυτά που δεν υπέβαλε αναφέρονται στους Πίνακες 4 και 5. δ) Η υποβολή του Πίνακα 7.3 εκ των υστέρων δεν έχει επιφέρει οποιαδήποτε αξία στην προσφορά του Επιτυχόντα αφού λογισμικά μπορούν να δηλωθούν και σε μεταγενέστερο στάδιο ως αναφέρεται στον Πίνακα 7 του Εντύπου 8 «...*Οποιαδήποτε άλλα Λογισμικά Συστήματος καταστούν αναγκαία να χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση του Έργου, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο Έργο χωρίς οποιοδήποτε πρόσθετο κόστος για την Αναθέτουσα Αρχή.*». Η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε την υποβολή του πίνακα 7.3 συμπληρωμένου για σκοπούς ολοκληρωμένης πληροφόρησης. ε) Οι απαιτήσεις του πίνακα 7.3 δεν αναφέρονται σε τεχνικές απαιτήσεις αλλά σε απαιτήσεις που

αποσκοπούν να παράσχουν πληροφόρηση ως προς τα λογισμικά συστήματος που θα χρησιμοποιηθούν. στ) Η πληροφόρηση προκύπτει από άλλους πίνακες.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε διευκρίνιση με σκοπό την ολοκλήρωση των πληροφοριών για στοιχεία που εξάγονταν από την προσφορά του Επιτυχόντα, ζητώντας να υποβληθούν στη μορφή του Πίνακα 7.3 και έχει ενεργήσει τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, και σε καμία περίπτωση δεν αποσκοπούσε σε διόρθωση της προσφοράς του επιτυχόντα και/ή σε ανεπίτρεπτη συμπλήρωση αυτής. Παρέπεμψε δε σε σχετικές αποφάσεις.⁵

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει επίσης ως αβάσιμο τον δεύτερο λόγο ακύρωσης που επικαλούνται οι Αιτητές, ότι δηλαδή υπήρξε παρέκκλιση της προσφοράς του Επιτυχόντα από ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού που αφορούσαν στην υποβολή της οικονομικής του προσφοράς και λόγω της αναζήτησης, ανεπίτρεπτα διευκρινίσεων, επιτράπηκε η αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς των Αιτητών.

Από το Έντυπο 11, αναφέρει, όπως αυτό υποβλήθηκε με την αρχική προσφορά του Επιτυχόντα βάση του οποίου του κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός, προκύπτει αβίαστα ότι πρόκειται για το ίδιο ποσό (πλην διόρθωσης αριθμητικού λάθους €0.16). Συνεπώς, ουδεμία αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς των Αιτητών διαπιστώνεται, καθότι σε κάθε περίπτωση, το τελικό ποσό της υποβληθείσας προσφοράς παρέμεινε αναλλοίωτο. Συναφώς, τα επιμέρους ποσά που δηλώθηκαν ουδεμία σημασία είχαν για σκοπούς αξιολόγησης των υποβληθέντων προσφορών, και κανένα πλεονέκτημα δεν άντλησε ο Επιτυχόν από τον τρόπο που υπέβαλε, κατόπιν των διευκρινίσεων, τους σχετικούς Αναλυτικούς Πίνακες Τιμών. Επιπλέον,

⁵ 1. Απόφαση του Δ.Ε.Ε., στην Esaprojekt sp. z o.o. v Województwo Łódzkie, C-387/14, ημερ. 4.5.2017,

2. Απόφαση του Δ.Ε.Ε., στην MA.T.I. SUD SpA v Centostazioni SpA and Duemme SGR SpA v Associazione Cassa Nazionale di Previdenza e Assistenza in favore dei Ragionieri e Periti Commerciali (CNPR), Συνεκδ. Υποθ. C-523/16 and C-536/16, ημερ. 28.2.2018.

3. Απόφαση Α.Δ. στην HS DATA LTD v. ΑΑΠ Αρ. Υπόθεσης: 1688/2010, 8/6/2015

ουδεμία παράβαση ουσιώδους όρου διαπιστώθηκε από την προσφορά του Επιτυχόντα, ως αυτή αρχικώς υποβλήθηκε σύμφωνα με το Έντυπο 11.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς για απόκλιση σε σχέση με τους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 οι οποίοι αφορούν την αγορά των λογισμικών συστήματος καθώς και τη συντήρηση και συνδρομή τους για περίοδο 10 ετών, σημειώνεται ότι η θέση αυτή των Αιτητών δεν υποστηρίζεται από την υποβληθείσα προσφορά του Επιτυχόντα, καθότι στους πίνακες της οικονομικής προσφοράς συμπλήρωσε όλα τα πεδία. Σε κάποια πεδία έχει δηλώσει τιμή €0,00, συνεπώς δεν ισχύει ότι παρέλειψε να συμπληρώσει τα εν λόγω πεδία.

Το Έντυπο 11, συνεχίζει, έπρεπε να συμπληρωθεί σύμφωνα με τον όρο 8.3.3 του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικού Φορείς, το λεκτικό του οποίου είναι σαφές, ως προς τυχόν παράλειψη του οικονομικού φορέα να δηλώσει τιμή για κάποιο προϊόν/υπηρεσία. Ο Επιτυχών περιέλαβε στην προσφορά του συμπληρωμένο το Έντυπο 11 με όλους τους σχετικούς πίνακες συμπληρωμένους και προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή του. Επίσης οι όροι προέβλεπαν ότι *«Ο προσφέροντας για τα λογισμικά/υπηρεσίες που έχει παραλείψει να δηλώσει τιμή στο Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, δηλαδή για τα λογισμικά Swagger, ASP.net, Apache JMeter, Redis Server, Azure Monitor Application Insights Agent for on-premise servers και Serilog, θεωρείται ότι η τιμή τους περιλαμβάνεται στις υπόλοιπες τιμές που δηλώνονται στο συγκεκριμένο Έντυπο και οποιαδήποτε επιπλέον αμοιβή για τα προϊόντα αυτά/υπηρεσίες αυτές δεν δύναται να απαιτηθεί.»*

Τόνισε επίσης ότι, αυτό που αξιολογείται για σκοπούς κατακύρωσης είναι η τελική προσφερθείσα τιμή, και όχι οι επιμέρους πτυχές/παράμετροι, ως αυτές καταγράφονται στους επιμέρους πίνακες.

Η Αναθέτουσα Αρχή στα πλαίσια της δέουσας έρευνας, εντόπισε κάποια σημεία που έχριζαν περαιτέρω διευκρινίσεων και ως εκ τούτου προχώρησε στην αποστολή σχετικών διευκρινιστικών ερωτήσεων. Από την απάντηση του Επιτυχόντα φαίνεται ότι, το κόστος που αφορά στη συνδρομή των λογισμικών, όπως αυτό καθορίζεται στην παράγραφο 7.3 του Παραρτήματος II των εγγράφων διαγωνισμού, έχει ενσωματωθεί, είτε στο κόστος αγοράς είτε στο κόστος συντήρησης του κάθε λογισμικού. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποφάσισε να ζητήσει το διαχωρισμό του κόστους συνδρομής από το κόστος αγοράς ή/και το κόστος συντήρησης, των λογισμικών στους σχετικούς Πίνακες, παραπέμποντας και στην Παράγραφο 7.3 του Παραρτήματος II των εγγράφων διαγωνισμού και του τροποποιητικού 5 – Διόρθωση 3 αναφορικά με τον όρο της Συνδρομής. Ο Επιτυχών απάντησε στις 26.11.2021, επισυνάπτοντας τους Οικονομικούς Πίνακες που του ζητήθηκαν οι οποίοι κρίθηκαν ικανοποιητικοί. Κατόπιν των διευκρινιστικών ερωτήσεων, έγινε μεν μεταφορά ποσών μεταξύ των πινάκων, χωρίς όμως να αλλοιώνεται το συνολικό ποσό του Συνοπτικού Πίνακα Τιμών και παρέπεμψε σε σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.⁶

Όσον αφορά τα λογισμικά ανοικτού κώδικα η Αναθέτουσα Αρχή επανέλαβε ότι, σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, σε περίπτωση παράληψης δήλωσης τιμής στο Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, οι τιμές αυτές συμπεριλαμβάνονται στις υπόλοιπες τιμές που δηλώνονται στο συγκεκριμένο Έντυπο, εάν τα λογισμικά στα οποία αναφέρονται οι Αιτητές, έχουν κόστος. Στην περίπτωση του Επιτυχόντα τονίζει τα λογισμικά είναι ανοικτού κώδικα και δεν έχουν κόστος.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει επίσης τον ισχυρισμό ότι ο Επιτυχών δήλωσε στο Έντυπο 5 ότι για το έργο SIME πελάτης της ήταν η «The Money Source Inc», ενώ η πιστοποίηση για το έργο προήλθε από εταιρεία άλλη και συγκεκριμένα από την

⁶ DELOITTE LIMITED v. ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, Υπόθεση αρ. 85/2010, 8 Φεβρουαρίου 2012

«The Money Source LLC.». Από το αντίγραφο της βεβαίωσης που είχε υποβληθεί για σκοπούς ικανοποίησης του όρου 8.3.1(4)(γ) του Μέρους Α των εγγράφων διαγωνισμού, αναφέρει, προκύπτει ότι ο Επιτυχών υπέβαλε βεβαίωση η οποία δόθηκε σε επιστολόχαρτο της «The Money Source Inc». Δημιουργείται, συνεχίζει, εύλογα η πεποίθηση ότι οι εν λόγω νομικές οντότητες περιλαμβάνονται στον ίδιο όμιλο και με αυτό το πρίσμα αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης η εν λόγω βεβαίωση. Σημείωσε επίσης ότι σύμφωνα με τον όρο 8.3.1(4) (γ) αρκούσε για σκοπούς συμμόρφωσης με τον όρο «*δήλωση του Προσφέροντα στην οποία θα αναφέρονται υποχρεωτικά τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου στο Φορέα που εκτελέστηκε η σύμβαση*», τα οποία και αναγράφονται στη βεβαίωση που υποβλήθηκε από τον Επιτυχόντα. Απέρριψε τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι προκύπτει ζήτημα μη τεκμηρίωσης τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων του προσφέροντα, καθότι έχει υποβληθεί σχετική βεβαίωση σε σχέση με την υπό αναφορά σύμβαση από την Money Source LLC, η οποία όπως αναγράφεται «have awarded» το SIME, στην DG Technink Ltd., η οποία σαφώς συνδέεται με την The Money Source Inc. Παρέπεμψε δε σε σχετικές αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου.⁷ Στην προκειμένη περίπτωση, καταλήγει, πλην της βεβαίωσης που υποβλήθηκε η Αναθέτουσα Αρχή είχε ενώπιόν της συμπληρωμένο το Έντυπο 5, από το οποίο προκύπτει η σχετική πληροφόρηση, ώστε ουδεμία αμφιβολία να αφήνεται ως προς την υλοποίηση του έργου.

Η Αναθέτουσα Αρχή θεωρεί ως αβάσιμο και τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι τελούσε υπό πλάνη όταν έκρινε ότι ο Επιτυχών ικανοποιεί την προϋπόθεση 6.4.2 (α) του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού αναφορικά με το έργο SIME. Ο ισχυρισμός ότι η υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία του έργου SIME, έγινε εντός του 2017, στηρίζεται σε αριθμό εγγράφων τα οποία εντόπισαν από δική τους έρευνα στο διαδίκτυο. Η όλη επιχειρηματολογία των Αιτητών, συνεχίζουν,

⁷ WTE Wassertechnik GMBH-BAMAG GMBH & Co v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών [2013] 3 ΑΑΔ 514, Δημοκρατία v. Multi Clima Maliotis Engineering Ltd [2002] 3 ΑΑΔ 307,

εδράζεται σε λανθασμένη βάση και δεν υποστηρίζεται από το σύνολο των εγγράφων που είχε ενώπιόν της κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά ούτε και ανατρέπεται στη βάση των όσων προσκομίζουν οι Αιτητές στο παρόν στάδιο. Η απόφαση, συνεχίζει, λήφθηκε στη βάση του Εντύπου 5, όπως επέβαλλαν οι όροι του διαγωνισμού και στη βάση της πληροφόρησης που συμπεριέλαβε στο Έντυπο 5 ο Επιτυχών, λαμβανομένης υπόψη και σχετικής απάντησης του σε σχετική διευκρινιστική ερώτηση.

Επιπλέον, είναι θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο χρόνος υλοποίησης της πλατφόρμας, ουδεμία σημασία έχει, καθότι ο επίδικος όρος 6.4.2 (α) (ii) απαιτούσε *«υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβανομένης της ανάλυσης απαιτήσεων, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος»*. Συνεπώς, ο χρόνος που υλοποιήθηκε η εν λόγω πλατφόρμα, ουδόλως αποκλείει την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για την περίοδο που αναφέρεται στο Έντυπο 5.

Σημείωσε επίσης ότι η αναφορά των Αιτητών στο ακρωνύμιο SIME, για το 2017, αναφέρεται στο «Servicing Intelligence Managed Easily» ενώ το έργο που δηλώθηκε από τον Επιτυχόντα είναι το «Servicing Intelligence Made Easy». Οι υπόλοιπες αναφορές των Αιτητών από το 2018 και μετά αναφέρονται στο ακρωνύμιο SIME το οποίο αντιστοιχεί στο «Servicing Intelligence Made Easy». Επίσης όλες οι αναφορές που επισυνάπτει ο Αιτητής αναφέρονται στον πελάτη The Money Source Inc. Τα υπόλοιπα στοιχεία που επισυνάπτουν οι Αιτητές, πρόκειται για δηλώσεις μετά τον Αύγουστο του 2018 που συνηγορούν με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος τον Αύγουστο του 2018, όπως αναφέρεται στο Έντυπο 5 ως η ημερομηνία έναρξης του συστήματος.

Τόνισε επίσης ότι η παραπομπή σε δελτία τύπου και/ή σε πλατφόρμες στο διαδίκτυο και/ή σε δηλώσεις και/ή δημοσιεύματα, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής πηγή πληροφόρησης. Η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε με βάση τα στοιχεία της προσφοράς του Επιτυχόντα και τη σχετική διευκρίνιση και δεν προέκυψε οποιαδήποτε αμφιβολία σε σχέση με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον Επιτυχόντα με την προσφορά του. Παρέπεμψε δε σε σχετικές αποφάσεις⁸.

Απορριπτέος από την Αναθέτουσα Αρχή είναι επίσης ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι από το βιογραφικό σημείωμα της κ. Έ. Χατζηγιάνκου που έχει προταθεί ως Εμπειρογνώμονας 2, προκύπτει ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση με την απαίτηση για την εμπειρία του εν λόγω εμπειρογνώμονα ως Βασικού Αναλυτή (Analyst). Οι Αιτητές, συνεχίζει, εκλαμβάνουν ως δεδομένο ότι η ανάλυση σε ένα έργο πραγματοποιείται στην αρχή του έργου. Η θέση αυτή δεν υποστηρίζεται ούτε από τους όρους του διαγωνισμού, αλλά ούτε και μπορεί να θεωρηθεί ότι ένας βασικός αναλυτής δεν μπορεί να έχει το ρόλο αυτό σε μεταγενέστερο στάδιο της έναρξης της σύμβασης. Ο επίδικος όρος δεν απαιτούσε ότι ο Βασικός Αναλυτής θα έπρεπε να συμμετείχε / να είχε το ρόλο αυτό από την ημερομηνία έναρξης της Σύμβασης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν και τα σχετικά βιογραφικά σημειώματα η Αναθέτουσα Αρχή δεν διαπίστωσε οποιαδήποτε απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς σε σχέση με το έργο SIME, η Αναθέτουσα Αρχή επανέλαβε τα όσα αναφέρονται πιο πάνω σε σχέση με το έργο.

Αναφορικά με τα όσα υποστηρίζουν οι Αιτητές σε σχέση με τον κ. Α. Παναρέτου που έχει προταθεί ως Εμπειρογνώμονας 3: Σχεδιαστής Πληροφοριακού Συστήματος, και ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση με την απαίτηση για την ειδική επαγγελματική

⁸ CYBARCO LTD v. ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, Υπόθεση Αρ.1584/2014, 26/3/2015_Υπόθεση Αρ. 2205/2006, ΤΑΣΝΙ ENVIRO LTD και Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερ. 14.1.2010

εμπειρία του, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει ότι ο ισχυρισμός των Αιτητών εδράζεται επί της επιχειρηματολογίας τους σε σχέση με το έργο SIME και παρέπεμψε στα όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως σε σχέση με το έργο.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση σε σχέση με την γενική επαγγελματική εμπειρία του Εμπειρογνώμονα 3 (όρος 6.4.3 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού), καθότι δεν συμπληρώνει εργασιακή εμπειρία δέκα ετών από την εργοδότηση του στην Orium Works, η Αναθέτουσα Αρχή απαντά ότι ο ισχυρισμός των Αιτητών εδράζεται σε δική τους έρευνα στο διαδίκτυο, η οποία όμως δεν υποστηρίζεται από τα επίσημα στοιχεία που τηρούνται στον Έφορο Εταιρειών και από τα οποία προκύπτει ότι η Εταιρεία ενεγράφηκε το 2005. Παρέπεμψε σχετικά στην Απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην 43/2019, σύμφωνα με την οποία *«οι πληροφορίες που αντλούνται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ούτε ασφαλείς είναι ούτε καθοριστικές»*. Σε κάθε περίπτωση, συνεχίζει, ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι η εργοδότηση του συγκεκριμένου ατόμου είχε ξεκινήσει τον 5/2011 στην Orium Works όπως αναφέρει ο Αιτητής, η απαίτηση για εργασιακή εμπειρία μετά το πτυχίο τουλάχιστον 10 χρόνια καλύπτεται καθότι η προσφορά υποβλήθηκε στις 10.09.2021.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι το προϊόν Redis Server, το οποίο ο Επιτυχών περιέλαβε στην προσφορά του, έχει ετήσιο κόστος το οποίο δεν είχε δηλωθεί στην Οικονομική Προσφορά του Επιτυχόντα, η Αναθέτουσα Αρχή παραπέμπει στον όρο 8.3.3 του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικού Φορείς όπου αναφέρεται:

«...

2. *Κατά την ετοιμασία της Οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:*

α Εάν ο προσφέροντας παραλείψει να δηλώσει τιμή για συγκεκριμένα προϊόντα / υπηρεσίες στο Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, θεωρείται ότι η τιμή που τους αναλογεί περιλαμβάνεται στις υπόλοιπες τιμές που δηλώνονται στο συγκεκριμένο Έντυπο και οποιαδήποτε επιπλέον αμοιβή για τα προϊόντα αυτά/υπηρεσίες αυτές δεν δύναται να απαιτηθεί.

.....».

Συνεπώς, καταλήγει, είτε είχε κόστος είτε όχι, με βάση τους όρους του διαγωνισμού, από την στιγμή που δεν περιλήφθηκε στο Έντυπο 11, το όποιο κόστος βαρύνει τον Επιτυχόντα. Συνεπώς, ακόμη και αν ένα προϊόν έχει κόστος, δεν σημαίνει ότι ο προσφέρων πρέπει να το διεκδικήσει από την Αναθέτουσα Αρχή και/ή να το συμπεριλάβει στην προσφορά του, ως μέρος της οικονομικής του προσφοράς.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι όσον αφορά το προϊόν Redis Server, ο Επιτυχών προέβη σε αλλοίωση των πινάκων ως προς την απαίτηση «Υποστήριξη», υποβαθμίζοντας την προσφορά ετήσιας συνδρομής για «Redis Server Annual Plan» σε απλή ανάληψη ευθύνης για υποστήριξη και ότι η απαίτηση «Είδος Άδειας Χρήσης» δεν διαφοροποιήθηκε σε σχέση με τον Πίνακα που ο Επιτυχών είχε υποβάλει στις 03.11.2021, είναι θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι η θέση αυτή αποτελεί εκτίμηση των ίδιων των Αιτητών που δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο της προσφοράς του Επιτυχόντα. Η δήλωση του Επιτυχόντα στην απαίτηση «Υποστήριξη» δεν αναιρεί το είδος της άδειας που προσφέρεται το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένο σχέδιο υποστήριξης μέσα στο οποίο περιλαμβάνεται και 24/7 toll-free support. Ο λόγος, επισήμανε, που ζητήθηκε η διευκρίνιση για το συγκεκριμένο λογισμικό συστήματος ήταν για να έχει τη σχετική ολοκληρωμένη πληροφόρηση η Αναθέτουσα Αρχή, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι επιβάλλεται από τους όρους του διαγωνισμού.

Έχουμε μελετήσει τα όσα έχουν τεθεί ενώπιον μας κατά την ακροαματική διαδικασία και τις γραπτές αγορεύσεις των μερών και θα προχωρήσουμε στην εξέταση των ισχυρισμών με την σειρά που έχουν τεθεί από τους Αιτητές.

Ο πρώτος ισχυρισμός είναι ότι ο Επιτυχών δεν πληρούσε ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού και θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί από τον διαγωνισμό, καθότι δεν συμπλήρωσε τον Πίνακα 7.3. του Εντύπου 8 «Πίνακας Προσφοράς και Συμμόρφωσης με τις Τεχνικές Προδιαγραφές» για αριθμό λογισμικών ανοικτού κώδικα (Open Source) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του όρου 8.3.2.(2)(α) του Μέρους Α των όρων του Διαγωνισμού.

Αρχικά επισημαίνουμε ότι αντικείμενο του υπό εξέταση διαγωνισμού ήταν η παροχή υπηρεσιών (όχι προϊόντων) με στόχο την προμήθεια ενός ολοκληρωμένου συστήματος για τις ανάγκες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών. Στο Παράρτημα II των εγγράφων του Διαγωνισμού, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Το Αντικείμενο της Σύμβασης αφορά στις υπηρεσίες ανάλυσης, σχεδίασης, υλοποίησης/παραμετροποίησης/προσαρμογής, εγκατάστασης, δοκιμαστικής λειτουργίας, εκπαίδευσης, παραγωγικής λειτουργίας, εγγύησης, συντήρησης και υποστήριξης για το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΤΟΜ, καθώς και την προμήθεια εγκατάσταση, συντήρηση και υποστήριξη όλου του απαιτούμενου μηχανογραφικού και δικτυακού εξοπλισμού και στην προμήθεια, συντήρηση και συνδρομή των λογισμικών συστήματος.

Το πληροφοριακό σύστημα θα μπορούσε είτε να είναι μια εμπορική εφαρμογή off-the-shelf (COTS), η οποία με σχετική παραμετροποίηση να ανταποκρίνεται πλήρως στις λειτουργικές και μη-λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις του Εντύπου 8, είτε μια εξαρχής ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος σύμφωνα με τις λειτουργικές και μη-λειτουργικές απαιτήσεις καθώς και τις απαιτήσεις του Εντύπου 8. Το προσφερόμενο Πληροφοριακό Σύστημα πρέπει να είναι ένα ενιαίο σύστημα που να περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες λειτουργίες και μπορεί να αποτελείται από διάφορες ενότητες (modules).»

Εντοπίζουμε ακόμα στο Έντυπο 8 την πιο κάτω αναφορά:

«Πέραν των όσων θα δηλωθούν στους πιο κάτω πίνακες από τον Προσφέροντα, κατά την υλοποίηση του αντικειμένου της Σύμβασης, ο Ανάδοχος θα πρέπει να προβεί σε οποιεσδήποτε συμπληρωματικές ή άλλες ενέργειες/υπηρεσίες έτσι ώστε να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του συστήματος ως αυτές θα καθοριστούν στο Παραδοτέο 2: «Έγγραφο Ανάλυσης Πληροφοριακού Συστήματος (Requirements Specifications Document)» χωρίς πρόσθετο κόστος.».

Επιπρόσθετα η Παράγραφος 7 του Εντύπου 8, περιέχει την πιο κάτω αναφορά:

«Τα λογισμικά συστήματος που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να δηλωθούν κατά την υποβολή της προσφοράς. Οποιαδήποτε άλλα Λογισμικά Συστήματος καταστούν αναγκαία να χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση του Έργου, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο Έργο χωρίς οποιοδήποτε πρόσθετο κόστος για την Αναθέτουσα Αρχή. Τα Λογισμικά αυτά θα πρέπει να δηλωθούν / συμπεριληφθούν στο Παραδοτέο 6: «Έγγραφο Τεχνικών Χαρακτηριστικών του Μηχανογραφικού και Δικτυακού Εξοπλισμού».

Η αναφορά σε λογισμικά συστήματος αφορά και χωρίς να περιορίζεται μόνο, σε λογισμικό βάσης δεδομένων, λειτουργικό σύστημα, λογισμικό αντιγράφων ασφαλείας, εργαλείο ανάπτυξης εφαρμογής, πρόγραμμα κατά των ιών, κοκ.

Για το Λογισμικό της Βάσης Δεδομένων θα πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 7.1. Για το Λειτουργικό Σύστημα θα πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 7.2. Για όλα τα υπόλοιπα λογισμικά συστήματος θα πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 7.3 για το κάθε ένα ξεχωριστά.»

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι δινόταν η δυνατότητα στους προσφοροδότες να υποβάλουν και να προτείνουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής και υπήρχε η υποχρέωση να δηλωθούν και όλα τα λογισμικά συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν συμπληρώνοντας για το κάθε ένα ξεχωριστά τον Πίνακα 7.3. Είναι κοινά αποδεκτό ότι για τα πιο κάτω έξι προϊόντα, πέντε εκ των οποίων είναι ανοικτού κώδικα (Open Source), ο Επιτυχών δεν υπέβαλε τους Πίνακες της Παραγράφου 7.3 του Εντύπου 8:

- Swagger Open Source tools
- ASP.Net Open Source framework
- Apache JMeter Open Source
- Redis Server Open Source
- Azure Monitor Application Insights Agent for on-premise servers
- Serilog Open Source

Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή διαπιστώνουμε ότι η πληροφόρηση για τα πιο πάνω λογισμικά προκύπτει από τους Πίνακες 4 «Πίνακας Συμμόρφωσης για την κάλυψη όλων των μη λειτουργικών απαιτήσεων» και 5 «Πίνακας Συμμόρφωσης με τις πιο κάτω Γενικές Απαιτήσεις» του Εντύπου 8 της προσφοράς του Επιτυχόντα, με παραπομπή σε σχετική ηλεκτρονική διεύθυνση για κάθε λογισμικό.

Η Αναθέτουσα Αρχή στον Πίνακα 7.3. «Πίνακας Άλλων Λογισμικών Συστήματος» αναγράφει αναλυτικά τα στοιχεία που προκύπτουν από τους Πίνακες 4 και 5. Παραθέτουμε πιο κάτω τον σχετικό πίνακα.

7.3. Πίνακας Άλλων Λογισμικών Συστήματος

Περιγραφή	Ελάχιστη Απαίτηση	Σχόλιο αναθέτουσας αρχής
<i>Είδος Λογισμικού</i>	<i>Να δηλωθεί σε τι αφορά και για ποιο σκοπό θα χρησιμοποιηθεί</i>	<i>Προκύπτει από την προσφορά του επιτυχόντα από τον Πίνακα 4 ή/και Πίνακα 5 του Εντύπου 8.</i>
<i>Εξοπλισμός</i>	<i>Να καθορισθεί ο μηχανογραφικός εξοπλισμός στον οποίο θα εγκατασταθεί το συγκεκριμένο λογισμικό συστήματος</i>	<i>Προκύπτει από την προσφορά του επιτυχόντα από τον Πίνακα 4 ή/και τον Πίνακα 5 σε συνάρτηση με τον εξοπλισμό που προσφέρεται στα πλαίσια του πίνακα 6.2 του Εντύπου 8.</i>
<i>Εταιρεία Ανάπτυξης / Κατασκευαστής / Ιδιοκτήτης / Άλλος Υπεύθυνος για το Λογισμικό Φορέας</i>	<i>Να δηλωθεί</i>	<i>Η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8.</i>
<i>Ονομασία</i>	<i>Να δηλωθεί η επίσημη ονομασία του λογισμικού</i>	<i>Η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5</i>

Περιγραφή	Ελάχιστη Απαίτηση	Σχόλιο αναθέτουσας αρχής
		του Εντύπου 8.
Έκδοση	Τελευταία έκδοση του λογισμικού συστήματος. Να περιλαμβάνονται όλες οι επίσημες διορθώσεις.	Η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8.
Τύπος Άδειας	Η Άδεια πρέπει να είναι μεταφερόμενη, να μην περιορίζεται σε αριθμό ταυτόχρονων χρηστών ή συγκεκριμένους υπολογιστές και να μην λήγει. Όπου εφαρμόζεται τύπος αδειοδότησης από τον κατασκευαστή, η άδεια να είναι Government License εφόσον υπάρχει η επιλογή από τον κατασκευαστή, διαφορετικά, να δηλωθεί ο προσφερόμενος τύπος άδειας.	Η πληροφορία αυτή εξάγεται από την αναφορά που γίνεται στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8 ή από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8, ή/και να συμπληρωθεί ανάλογα με διευκρίνιση όσον αφορά στην απαίτηση «Όπου εφαρμόζεται ...».
Είδος Άδειας Χρήσης	Όπου εφαρμόζεται σχέδιο αδειοδότησης από τον Κατασκευαστή / Ιδιοκτήτη για το είδος της άδειας χρήσης, τότε να καθοριστεί από τον Προσφέροντα το προσφερόμενο είδος άδειας, αν είναι Processor License ή User License.	Όπου εφαρμόζεται τέτοιο σχέδιο, η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8 και ανάλογα μπορούσε να συμπληρωθεί από τον επιτυχόντα με σχετική ενημέρωση ως προς το είδος του σχεδίου.
Αποδεικτικό Αυθεντικότητας	<ul style="list-style-type: none"> Όπου εφαρμόζεται από τον Κατασκευαστή / Ιδιοκτήτη του Λογισμικού, να υποβληθεί Πιστοποιητικό Αδειών Χρήσης εκδιδόμενο από αυτόν, με αρχικό εξουσιοδοτημένο χρήστη / ιδιοκτήτη της άδειας χρήσης την Κυπριακή Κυβέρνηση. Η ευθύνη της αυθεντικότητας και νομιμότητας στη χρήση του κάθε προσφερόμενου Λογισμικού Συστήματος και της συνύπαρξης / επικοινωνίας του με τα υπόλοιπα Λογισμικά στα πλαίσια της Σύμβασης, βαρύνει πλήρως τον Προσφέροντα. 	Για την απαίτηση «Όπου εφαρμόζεται ...» η πληροφόρηση εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8 και το δεύτερο bullet point χρειάζοταν διευκρίνιση από τον επιτυχόντα.
Μέσα Εγκατάστασης	<ul style="list-style-type: none"> Αυθεντικά ή αντίγραφα μέσω ενγκατάστασης, ή, Να υπάρχει διαθέσιμη η επιλογή download του λογισμικού από την επίσημη ιστοσελίδα της κατασκευάστριας / ιδιοκτήτριας εταιρείας 	Η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8.
Συμβατότητα/ ρύθμιση σύμφωνα με τοπικές ανάγκες	Ναι (Γλώσσα, Αριθμοί, Νόμισμα, Ημερομηνία, κ.λ.π.)	Η πληροφορία αυτή εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8.
Εγκατάσταση	Το Λογισμικό πρέπει να είναι πλήρως συμβατό με τον μηχανογραφικό εξοπλισμό στον οποίο θα εγκατασταθεί και θα πρέπει	Προκύπτει από την προσφορά του επιτυχόντα από τον Πίνακα 4 ή/και Πίνακα 5

Περιγραφή	Ελάχιστη Απαίτηση	Σχόλιο αναθέτουσας αρχής
	να εγκατασταθεί και να ρυθμιστεί κατάλληλα από τον Ανάδοχο, στον ανάλογο μηχανογραφικό εξοπλισμό.	του Εντύπου 8.
Συμβατότητα με άλλα Λογισμικά	Το Λογισμικό πρέπει να είναι εξ' ολοκλήρου συμβατό με όλα τα υπόλοιπα προσφερόμενα λογισμικά με τα οποία θα επικοινωνεί / διασυνδεθεί.	Προκύπτει από την προσφορά του επιτυχόντα από τον Πίνακα 4 ή/και Πίνακα 5 του Εντύπου 8 με την αναφορά / περιγραφή που γίνεται ως προς τη χρήση τους στο έργο.
Προσβασιμότητα	Το Λογισμικό πρέπει να υποστηρίζει το σύνολο αριθμού των χρηστών οι οποίοι θα έχουν πρόσβαση στο εν λόγω Λογισμικό.	Προκύπτει από την προσφορά του επιτυχόντα από τον Πίνακα 4 ή/και Πίνακα 5 του Εντύπου 8.
Υποστήριξη	<ul style="list-style-type: none"> • Όπου εφαρμόζεται από τον Κατασκευαστή / Ιδιοκτήτη του Λογισμικού, να δηλωθεί το σχέδιο υποστήριξης (συνδρομής) που προσφέρεται και να επεξηγηθεί από τον Προσφέροντα. • Πέραν των πιο πάνω και χωρίς επηρεασμό των υπόλοιπων όρων συντήρησης και υποστήριξης που προβλέπονται στη Σύμβαση, ο Προσφέροντας θα φέρει την πλήρη ευθύνη στα πλαίσια της συντήρησης για την εφαρμογή όλων των ενημερώσεων, διορθώσεων, αναβαθμίσεων, bugs και defects fixes και εγκατάστασης νέων εκδόσεων, έτσι ώστε το λογισμικό συστήματος να μπορεί να συνυπάρχει, να τρέχει και να είναι συμβατό με όλες τις νέες εκδόσεις των υπόλοιπων λογισμικών και του εξοπλισμού που θα είναι εγκατεστημένο / θα εγκατασταθεί. Ο Ανάδοχος θα έχει την ευθύνη για πλήρη υποστήριξη του λογισμικού σε όλα τα επίπεδα (user support, software support, συμβατότητα (compatibility) με τα υπόλοιπα λογισμικά και τον εξοπλισμό του συστήματος) καθώς και την κατάλληλη κατάρτιση των Λειτουργών Πληροφορικής της Κυβέρνησης που θα ασχοληθούν με το έργο στο λογισμικό συστήματος καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης. 	Για την απαίτηση «Όπου εφαρμόζεται ...» η πληροφόρηση μπορεί να εξαχθεί από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8 και το δεύτερο bullet point χρειαζόταν συμπλήρωση από τον επιτυχόντα.
Νέες Εκδόσεις	Πρέπει να παρέχονται είτε στα πλαίσια της Συνδρομής ως ο όρος 7.3 του Παραρτήματος II των Εγγράφων Διαγωνισμού εάν αυτό εφαρμόζεται, είτε με άλλο τρόπο ο οποίος πρέπει να καθοριστεί από τον Προσφέροντα.	Πληροφορία που μπορεί είτε να εξαχθεί από την αναφορά που γίνεται στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8 ή από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας στην προσφορά του, στους Πίνακες 4 ή/και 5 του Εντύπου 8, είτε με σχετική διευκρίνιση από τον επιτυχόντα.
Τεκμηρίωση (όπου)	Αυθεντική στην Ελληνική ή την Αγγλική	Η απαίτηση εξάγεται από τη σχετική παραπομπή που περιλαμβάνει ο επιτυχόντας

Περιγραφή	Ελάχιστη Απαίτηση	Σχόλιο αναθέτουσας αρχής
εφαρμόζεται)	Γλώσσα	στην προσφορά του.

Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ν. Ανδρέα Α. Ιωαννίδη* (2011) 3 ΑΑΔ 229 αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Αιτιολογία μιας διοικητικής πράξεως αποτελεί την έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφαση της καθώς και παράθεση των κριτηρίων βάσει των οποίων άσκησε η διοίκηση τη διακριτική της ευχέρεια. Η ανάγκη της αιτιολογίας των ατομικών διοικητικών πράξεων απορρέει από την έννοια του κράτους δικαίου. Εκ της φύσεως τους αιτιολογητέες είναι όλες οι πράξεις των οποίων ο έλεγχος είναι αδύνατος ή ατελής χωρίς την αναφορά των λόγων που τις στηρίζουν. Γενικά, αιτιολογία που δεν παρέχει στον δικαστή τα απαραίτητα ειδικά και συγκεκριμένα στοιχεία για την διακρίβωση της νομιμότητας της διοικητικής πράξης ή είναι τόσο αόριστη και ασαφής ώστε να καθιστά ανέφικτο τον δικαστικό έλεγχο, δεν είναι νόμιμη και οδηγεί στην ακύρωση της πράξης (βλ. Κυριακίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1995) 3 Α.Α.Δ. 298, Δημοκρατία ν. Χατζηγεωργίου (1994) 3 Α.Α.Δ. 574 και Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 3η έκδοση, 1992, παρα. 636, 646 και 647).

.....

Η αιτιολογία δεν πρέπει να περιορίζεται σε γενικούς χαρακτηρισμούς που μπορούν να εφαρμοσθούν σε κάθε περίπτωση και δεν πρέπει να επαναλαμβάνει τις διατάξεις του Νόμου. Η επανάληψη των γενικών όρων του Νόμου ισοδυναμεί με ανύπαρκτη αιτιολογία. «Καθιστά αναιτιολόγητον την πράξιν αιτιολογία αόριστος καθιστώσα αδύνατον τον δικαστικόν αυτής έλεγχον, μη εκθέτουσα τα γεγονότα, εξ ών εμορφώθη, η κρίσις της Διοικήσεως, ή δυναμένη να εφαρμοσθή εις πάσαν περίπτωσιν» (βλ. Πορίσματα Νομολογίας (πιο πάνω), σελ. 186-87, Πιπερίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1995) 3 Α.Α.Δ. 134, 141 και Κυριακίδης (πιο πάνω)).»

Βέβαια υπάρχει νομολογία και συγγράμματα που υποστηρίζουν ότι η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των φακέλων της διοίκησης. Στην υπόθεση Φράγκου (πιο πάνω) σελ. 274, με αναφορά στα Πορίσματα

Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929-1959 σελ. 185-186, λέχθησαν τα ακόλουθα:

«.....η εκ του φακέλλου αναπλήρωσις της ελλειπούσης αιτιολογίας δύναται να χωρήσει μόνον, εφ' όσον ευθέως και αμέσως προκύπτει τοιαύτη εκ των στοιχείων του φακέλλου, διότι άλλως, το Στ.Ε. θα έπρεπε ν' αναζητήσει και σταθμίσει αυτό τα στοιχεία ταύτα, οπότε θα υποκαθίστατο εις την αρμοδίαν διοικητικήν αρχή εν τη κατ' ουσίαν εκτιμήσει των αποδεικτικών και λοιπών στοιχείων: 267/45, 1144/46.»

Στην υπόθεση Δημοκρατία ν. Γαβριήλ (2004) 3 Α.Α.Δ. 234, 242 επαναλήφθηκε ότι «είναι δυνατή η συμπλήρωση της αιτιολογίας από το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου όταν προκύπτει από αυτό αναντιλέκτως ποιιά ήταν η σκέψη της διοίκησης.»

Το θέμα διέπεται και από τα Άρθρα 26-28 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν. 158(Ι)/99 ως έχει τροποποιηθεί)».

Συνεπώς καταλήγουμε ότι ορθά η Αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι η αναγκαία πληροφόρηση για τα έξι λογισμικά προκύπτει από τα στοιχεία των διοικητικών φακέλων.

Οι Αιτητές εγείρουν θέμα για την αναζήτηση διευκρινήσεων από την Αναθέτουσα Αρχή και την εκ των υστέρων υποβολή του Πίνακα 7.3. για κάθε ένα από τα έξι λογισμικά. Η Αναθέτουσα Αρχή σε αναζήτηση της σχετικής διευκρίνισης ζήτησε από τον οικονομικό φορέα, όπως για τα εν λόγω λογισμικά «είτε να υποδείξετε στην προσφορά σας, είτε να υποβάλετε συμπληρωμένους τους Πίνακες».

Η μη συμπλήρωση του Πίνακα 7.3. για έξι λογισμικά συστήματος, για τα οποία η πληροφόρηση προκύπτει από τη συμπλήρωση άλλων Πινάκων στην προσφορά, σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή κρίνουμε ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί απόκλιση από ουσιώδη όρο καθότι, είτε συμπληρωνόταν ο Πίνακας 7.3. είτε όχι, η Αναθέτουσα Αρχή είχε στη διάθεση της τη σχετική πληροφόρηση, μέσα από τις

αναφορές του Επιτυχόντα στους Πίνακες 4 και 5 και τις σχετικές παραπομπές που γίνονταν στους εν λόγω Πίνακες.

Ο Δεύτερος Λόγος Ακύρωσης που επικαλούνται οι Αιτητές αφορά τον ισχυρισμό για παρέκκλιση από ουσιώδεις όρους και εκ των υστέρων αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς του Επιτυχόντα. Συγκεκριμένα, ισχυρίζονται, παρουσίαζε ουσιώδεις αποκλίσεις αναφορικά με τους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 οι οποίοι αφορούν την αγορά των λογισμικών συστήματος καθώς και τη συντήρηση και συνδρομή τους για περίοδο 10 ετών.

Ο όρος 8.3.3. αναφέρεται στην οικονομική προσφορά που έπρεπε οι οικονομικοί φορείς να υποβάλουν καθώς και σε όσα έπρεπε να συμπεριλάβουν στα περιεχόμενα των προσφορών τους. Ο όρος αναφέρει:

- «1. Την Οικονομική Προσφορά (Έντυπο 11).
2. Κατά την ετοιμασία της Οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:
 - α. Εάν ο προσφέροντας παραλείψει να δηλώσει τιμή για συγκεκριμένα προϊόντα / υπηρεσίες στο Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, θεωρείται ότι η τιμή που τους αναλογεί περιλαμβάνεται στις υπόλοιπες τιμές που δηλώνονται στο συγκεκριμένο Έντυπο και οποιαδήποτε επιπλέον αμοιβή για τα προϊόντα αυτά/υπηρεσίες αυτές δεν δύναται να απαιτηθεί.
 - β. Σε περίπτωση λογιστικής ασυμφωνίας μεταξύ της τιμής μονάδας και της συνολικής τιμής, υπερισχύει η τιμή μονάδας.
 - γ. Οι τιμές μονάδας και η συνολική τιμή Προσφοράς εκφράζονται στο νόμισμα που ορίζεται στην παράγραφο 2.17. Οι τιμές θα δίνονται χωρίς Φ.Π.Α.
 - δ. Για την συμπλήρωση του Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς ο Προσφέρων πρέπει να συνυπολογίσει τυχόν κρατήσεις που προβλέπονται από την Κυπριακή Νομοθεσία, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα απαιτηθεί για την κάλυψη των υποχρεώσεών του, τα έξοδα και το κέρδος του.

ε. Οι προσφερόμενες τιμές πρέπει να περιλαμβάνουν τόσο τους πληρωτέους δασμούς και φόρους, όσο και εισφορές που τυχόν επιβάλλονται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τα εισαγόμενα προϊόντα. Οι προσφερόμενες τιμές θα θεωρούνται οριστικές και δεν θα επηρεάζονται από τυχόν αυξομειώσεις των προαναφερόμενων φόρων, δασμών ή/και εισφορών.

3. Υποβολή της Οικονομικής Προσφοράς κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο συνεπάγεται την απόρριψή της.

4. Εφόσον από την Οικονομική Προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η Προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.».

Είναι κοινά παραδεκτό ότι οι πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 έχουν συμπληρωθεί ορθά μετά από διευκρινήσεις που ζήτησε η Αναθέτουσα Αρχή. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο η Αναθέτουσα Αρχή ορθά αναζήτησε διευκρινήσεις και αποδέχτηκε την εκ των υστέρων συμπλήρωση των πινάκων αυτών.

Παραθέτουμε πιο κάτω το σχετικό απόσπασμα από την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης με το σκεπτικό για αναζήτηση διευκρινήσεων:

«III. Ο τίτλος στις στήλες του Πίνακα της Παραγράφου Β.3, «Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος» είναι «Κόστος Ετήσιας Συντήρησης». Η ΕΑ αποφάσισε να προχωρήσει με την αναζήτηση σχετικής διευκρίνησης.

Ο ΟΦ στην απάντηση του αναφέρει ότι,

«Καθώς για όλα τα αναφερόμενα λογισμικά στον εν λόγω πίνακά δεν υπάρχει σχέδιο συνδρομής (subscription license) άλλα σχέδιο αγοράς του λογισμικού σε συνδυασμό με την αγορά ετήσιας υποστήριξης και συντήρησης από τον κατασκευαστή, συνεπώς και αυτός ο πίνακας δεν είναι συμπληρωμένος στην προσφορά μας, αλλά είναι αναλόγως συμπληρωμένοι οι πίνακες Β.4. Προαιρετικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος και Α.7 Πίνακας Κόστους Υποχρεωτικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος.

Στο ετήσιο κόστος υποστήριξης και συντήρησης από τον κατασκευαστή συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικές αναβαθμίσεις του λογισμικού όπως και η

υποστήριξη από τον κατασκευαστή, με εξαίρεση τα προϊόντα της Microsoft (δηλαδή Windows Server και SQL Server) όπου για το προτεινόμενο πρόγραμμα αδειοδότησης της προσφοράς μας (Open Value Licensing programme for Government) η αγορά των προϊόντων μαζί με τις αναβαθμίσεις και την σχετική υποστήριξη (Software Assurance) ισχύουν για πρώτα τρία έτη. Από τον τέταρτο έτος υπάρχει επιλογή αγοράς και συνέχισης του Software Assurance όπως αυτό διαφαίνεται και στους οικονομικούς πίνακες της προσφοράς μας, δηλαδή το κόστος για τον τέταρτο και πέμπτο έτος στον πίνακα A.7 και το κόστος από το έκτο μέχρι και το δέκατο έτος στον πίνακά B.4.»

Ως φαίνεται, από τα πιο πάνω, ο ΟΦ αντιλήφθηκε ότι, για να συμπεριληφθεί κόστος συνδρομής, τα λογισμικά πρέπει να προσφέρονται με “σχέδιο συνδρομής (subscription license)”. Η ΕΑ αναφέρει ότι, το σχέδιο συνδρομής (subscription license), εξ’ ορισμού αφορά, σε δικαίωμα χρήσης του λογισμικού μόνο για όσο χρονικό διάστημα καταβάλλεται συγκεκριμένο κόμιστρο στη βάση ορισμένου χρονικού διαστήματος, χωρίς να έχει κόστος αγοράς. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση των λογισμικών της προσφοράς του ΟΦ, ο οποίος δηλώνει κόστος αγοράς για κάθε λογισμικό. Επιπλέον, η συμπερίληψη του κόστους ετήσιας υποστήριξης και συντήρησης από τον κατασκευαστή του λογισμικού στους Πίνακες Συντήρησης της προσφοράς του ΟΦ ενισχύει την πιο πάνω αντίληψη του. Από την απάντησή του, προκύπτει και λόγος που στην προσφορά ο τίτλος στις στήλες του Πίνακα της Παραγράφου Β.3, «Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος» είναι «Κόστος Ετήσιας Συντήρησης» αντί Κόστος Ετήσιας Συνδρομής.

IV. Οι τιμές όλων των Λογισμικών στους Οικονομικούς Πίνακες δεν έχουν συμπληρωθεί σύμφωνα με τις οδηγίες που περιλαμβάνονται στις ακόλουθες Παραγράφους Α.6 «Κόστος Αγοράς και Υποχρεωτικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος», Α.7 «Πίνακας Κόστους Υποχρεωτικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος», Β.3 «Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συνδρομής Λογισμικών Συστήματος» και Β.4 «Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος» του Εντύπου ΙΙ.

Συγκεκριμένα, στον Πίνακα Α.6 ενώ για όλα τα προσφερόμενα Λογισμικά δηλώνεται Κόστος Αγοράς, το Κόστος Συνδρομής που δηλώνεται είναι €0,00, από το οποίο φαίνεται ότι δεν ακολούθησε τις οδηγίες συμπλήρωσης του εν λόγω Πίνακα «Το κόστος συνδρομής πρέπει να χρεώνεται ξεχωριστά από το κόστος αγοράς και να αφορά σε ετήσιο κόστος ή κόστος ανά διετία. - Το κόστος του πρώτου έτους πρέπει να δηλωθεί στη στήλη του «Έτος 1» και όχι να συμπεριληφθεί στο κόστος αγοράς. ...», κατά τη συμπλήρωση της Προσφοράς του.

Περαιτέρω, όσον αφορά στο Κόστος Συνδρομής του Πίνακα Β.3, ο ΟΦ στην προσφορά του δηλώνει για όλα τα λογισμικά €0,00, από το οποίο φαίνεται ότι δεν ακολούθησε τις οδηγίες συμπλήρωσης του εν λόγω Πίνακα «Πρέπει να δηλωθεί ανάλογο κόστος για κάθε έτος Συνδρομής. Το κόστος συνδρομής πρέπει είναι ετήσιο ή ανά διετία. Μόνο σε περίπτωση που προσφερόμενο Λογισμικό Συστήματος του Πίνακα 7.3 του Εντύπου 8 των εγγράφων διαγωνισμού, δεν διέπεται από σχέδιο συνδρομής του Κατασκευαστή / Ιδιοκτήτη του, τότε στο Κόστος Συνδρομής στον πιο κάτω Πίνακα πρέπει να είναι «€0,00».», κατά τη συμπλήρωση της Προσφοράς του.

Επίσης στον Πίνακα Α.7 Κόστος Υποχρεωτικής Συντήρησης, το κόστος που δηλώνει ο ΟΦ στην προσφορά του για τα λογισμικά Microsoft (Λειτουργικό Σύστημα και Βάση Δεδομένων) είναι €0,00, από το οποίο φαίνεται ότι, δεν ακολούθησε τις οδηγίες συμπλήρωσης του εν λόγω Πίνακα «Το ετήσιο κόστος συντήρησης των λογισμικών πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 2% του κόστους αγοράς του κάθε λογισμικού συστήματος (Η εν λόγω πρόνοια ισχύει μόνο για τις περιπτώσεις όπου δηλώνεται κόστος αγοράς για το αντίστοιχο λογισμικό συστήματος.».

Ως εμφανίζεται, ο ΟΦ δεν ακολούθησε πλήρως τις οδηγίες συμπλήρωσης των πιο πάνω Οικονομικών Πινάκων στην προσφορά του. Για να μπορεί η ΕΑ να ολοκληρώσει την αξιολόγηση της προσφοράς χρειάζεται να φαίνονται οι τιμές αναλυτικά στους Πίνακες για κάθε Λογισμικό σύμφωνα με τις οδηγίες στις υπό αναφορά παραγράφους.

Δεδομένου ότι, στην οικονομική κατάταξη των προσφορών δεν εφαρμόζεται αναγωγή τιμών (Παρούσα Αξία), και ως εκ τούτου δεν επηρεάζεται το συνολικό κόστος της κάθε προσφοράς από την ετήσια κατανομή του κόστους συντήρησης και συνδρομής για την περίοδο των δέκα ετών που αξιολογούνται, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να ζητήσει διευκρίνιση ως προς τη συμπλήρωση των Πινάκων. Πιο συγκεκριμένα, να ζητηθεί από τον ΟΦ να αναλύσει το συνολικό κόστος του κάθε αγαθού σύμφωνα με τις οδηγίες συμπλήρωσης των Πινάκων αντίστοιχα, σχετικά με τα απαιτούμενα στους Πίνακες κόστη (κόστος αγοράς, κόστος υποχρεωτικής και προαιρετικής συντήρησης και συνδρομής), νοουμένου ότι, αυτό δε θα επηρεάσει / διαφοροποιήσει το συνολικό κόστος της προσφοράς.

Με βάση τα πιο πάνω, η ΕΑ αποφάσισε να ζητήσει με σχετική διευκρίνιση από τον ΟΦ να υποβάλει τους πίνακες των παραγράφων Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 συμπληρωμένους ως οι οδηγίες στο έγγραφο του διαγωνισμού για τα συγκεκριμένα λογισμικά.

Στην απάντηση του ο ΟΦ συμπεριέλαβε τους πιο πάνω Οικονομικούς Πίνακες με συμπληρωμένες μόνο τις διευκρινήσεις των σημείων I και II πιο πάνω, ενώ τα υπόλοιπα έχουν παραμείνει τα ίδια περιλαμβάνοντας όμως τη διευκρίνιση για το σημείο III πιο πάνω στην οποία επεξηγεί το λόγο. Με βάση τα όσα αναφέρονται στο σημείο III πιο πάνω θα ζητηθεί σχετική διευκρίνιση για επανυποβολή των Οικονομικών Πινάκων ως οι αντίστοιχες οδηγίες συμπλήρωσης.

Ο ΟΦ στην απαντητική του επιστολή ημερ. 26/11/2021 έχει συμπεριλάβει τους Οικονομικούς Πίνακες συμπληρωμένους ως οι οδηγίες στο Έντυπο 11. Η ΕΑ κρίνει την απάντηση ικανοποιητική.».

Ο Επιτυχών σύμφωνα με τον όρο 8.3.3. του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικού Φορείς, υπέβαλε με την αρχική πρόσφορά του ορθά συμπληρωμένο το Έντυπο 11, το οποίο και δεν αμφισβητείται. Με βάση το Έντυπο 11 κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός στον Επιτυχόντα (με διόρθωση αριθμητικού λάθους €0.16). Συνεπώς, το τελικό ποσό της υποβληθείσας αρχικά προσφοράς παρέμεινε αναλλοίωτο.

Οι διορθώσεις που έγιναν στους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 οι οποίοι αφορούν την αγορά των λογισμικών συστήματος καθώς και τη συντήρηση και συνδρομή τους για περίοδο 10 ετών, μετά από σχετικές διευκρινήσεις της Αναθέτουσας Αρχής, με τον διαχωρισμό του κόστους συνδρομής από το κόστος αγοράς ή/και το κόστος συντήρησης κρίνουμε ότι δεν αποτελούν αλλοίωση της προσφοράς του Επιτυχόντα καθότι αυτό που αξιολογείται για σκοπούς κατακύρωσης είναι η τελική προσφερθείσα τιμή. Με τις διευκρινιστικές ερωτήσεις, έγινε μεταφορά ποσών μεταξύ των πινάκων, χωρίς όμως να αλλοιώνεται το συνολικό ποσό του Συνοπτικού Πίνακα Τιμών.

Σχετική είναι και η πιο κάτω αναφορά στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση αρ. 85/2010 *Deloitte Limited v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών*:

«Αποτελεί κοινό έδαφος ότι σύμφωνα και με τη νομολογία στην οποία έγινε αναφορά πιο πάνω και στην οποία βασίστηκε και η καθ' ης η αίτηση κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, είναι επιτρεπτό να ζητούνται εκ των υστέρων διευκρινίσεις σχετικά με μια προσφορά, οι οποίες όμως διευκρινίσεις δεν πρέπει να ισοδυναμούν με την εκ των υστέρων υποβολή στοιχείων τα οποία είναι τέτοιας φύσης και έκτασης που ουσιαστικά θεραπεύουν απόκλιση από ουσιώδη όρο ή όρους των προσφορών.

Σχετικά με τα πιο πάνω στην προαναφερθείσα υπόθεση Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ν. *Hydrotech Water and Enviromental Engineering Ltd*, σελ. 341-342 λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι η εκ των υστέρων υποβολή στοιχείων τα οποία είναι ουσιώδη κατά την αξιολόγηση μιας προσφοράς είναι ανεπίτρεπτη, γιατί παραβιάζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών. (Ίδε *Medcon Construction and Others ν. The Republic (1968) 3 C.L.R. 535*). Η Διοίκηση δεν μπορεί να επεμβαίνει για να διορθώνει τα λάθη ή τις παραλείψεις ενός προσφοροδότη όταν μια τέτοια ενέργεια δεν δικαιολογείται από τους όρους της προσφοράς.....»

.....

Στρεφόμενος στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης έχω καταλήξει ότι (α) πράγματι προέκυπτε ασάφεια σχετικά με την προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους και (β) η ασάφεια δεν αφορούσε ουσιώδεις όρους της προσφοράς ούτως ώστε να καθίστατο αυτή άκυρη για να μην μπορεί να καταστεί έγκυρη λόγω των διευκρινίσεων. Επομένως οι όροι 8.3.2(8) και 9.4(2) με βάση τους οποίους μια προσφορά μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη, δεν τυγχάνουν εδώ εφαρμογής. Είναι γεγονός ότι οι ευπαίδευτοι δικηγόροι της αιτήτριας έθιξαν αριθμό λαθών στην προσφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου (που είναι δεκτά από την καθ' ης η αίτηση και ενδιαφερόμενο μέρος), αλλά δεν έχουν ικανοποιήσει ότι με τις διευκρινίσεις που έχουν δοθεί άλλαξε ουσιωδώς η προσφορά. Αναφορικά με την τιμή, αυτή ήταν από την αρχή €538.100 και έχει παραμείνει η ίδια και μετά τις διευκρινίσεις και τις διορθώσεις αριθμητικού λάθους που υπήρχε στον ένα από τους πίνακες. Δηλαδή με τις διευκρινίσεις δεν άλλαξε το ποσό της προσφοράς του ενδιαφερόμενου μέρους που, με όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, φαίνεται να ήταν τόσο πριν όσο και μετά τις διευκρινίσεις η πιο συμφέρουσα προσφορά. Επομένως το γεγονός ότι υπήρχε

μια διαφορά €1.940 μεταξύ του ποσού της προσφοράς και του αθροίσματος που φαινόταν στον ένα από τους πίνακες που την συνόδευαν, που είχε προκύψει λόγω αριθμητικού λάθους, δεν διαφοροποιεί την κατάσταση.».

Οι λόγοι που έδωσε η ΕΑ κατά τη δεύτερη έκθεση της μετά τις διευκρινίσεις γιατί να συστήσει την προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους, τους οποίους παρέθεσα πιο πάνω, και τους οποίους υιοθέτησε το ΣΠΥΟ αλλά και η καθ' ης αίτηση είναι τέτοιοι που δείχνουν ότι αιτηθείσες διευκρινίσεις ήταν τέτοιας φύσης που μπορούσαν να ζητηθούν χωρίς να δημιουργούν οποιαδήποτε ανισότητα μεταξύ των προσφοροδοτών. Πέραν των νομικών αρχών που επικαλέστηκε η αιτήτρια ότι δεν πρέπει να δημιουργείται τέτοια ανισότητα, με τις οποίες συμφωνώ, εδώ δεν έχει εξηγηθεί και ούτε διαπιστωθεί ότι έγινε τέτοια δυσμενής διάκριση.».

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών για αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς του Επιτυχόντα από την μη συμπερίληψη του κόστους συντήρησης για τα προϊόντα ανοικτού κώδικα (open source), σε κανένα από τους πίνακες Α.6, Α.7, Β.3 και Β.4 ούτε το κόστος συντήρησης τους για τα έτη 2 - 5 στον Πίνακα Α.7 (Πίνακας Κόστους Υποχρεωτικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος), ούτε για τα έτη 6-10 στον πίνακα Β.4 (Πίνακας Κόστους Προαιρετικής Συντήρησης Λογισμικών Συστήματος), σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή, ο Επιτυχών στην πρόσφορα του δεν συμπεριέλαβε οποιοδήποτε κόστος για τα προϊόντα ανοικτού κώδικα (open source) και συνεπώς δεν υπάρχει υποχρέωση να συμπληρωθούν οι πιο πάνω προαναφερθέντες πίνακες για τα προϊόντα αυτά.

Ο τρίτος λόγος ακύρωσης που προβάλουν οι Αιτητές είναι ότι ο Επιτυχών υπέβαλε βεβαίωση για το έργο SIME από διαφορετική εταιρεία για τεκμηρίωση των τεχνικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων του, και ότι από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Έντυπο 5 προκύπτει ως πελάτης η εταιρεία «The Money Source Inc» ενώ στην επιστολή πιστοποίησης για το έργο SIME, δηλώθηκε άλλη εταιρεία και συγκεκριμένα η «The Money Source LLC».

Ο Επιτυχών στο Εντύπο 5: Τεκμηρίωση τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων προσφέροντος υπέβαλε το έργο «The SIME (Service Intelligence made easy) project», δίνοντας τα πιο κάτω στοιχεία:

Συνολική Αξία Σύμβασης:	1.8M
Πελάτης (Αναθέτουσα Αρχή):	The Money Source Inc
Ημερομηνίες (Εναρξης/λήξης):	8.2018 – 3.2021
Προέλευση Χρηματοδότησης:	The Money Source Inc
Λεπτομερής περιγραφή του έργου:	Η Εταιρεία “The Money Source Inc.”, με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και παρουσία σε 51 από τις 52 πολιτείες, ανέθεσε στην D.G. Techlink Ltd την ανάπτυξη της web based Πλατφόρμας “SIME” ...

Ο Επιτυχών υπέβαλε επίσης με την προσφορά του επιστολή από τον πελάτη του «The Money Source Inc» ημερομηνίας 08.09.2021 στην οποία αναφέρονταν τα πιο κάτω:

*«Subject: The Money Source LLC, The “SIME” Project
We hereby confirm that we the Money Source LLC have awarded to D.G. Techlink Ltd the project of “SIME” (Service Intelligence Made Easy), with the project start date of August 2018 and the project finish date March 2021.
.....».*

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω ο Επιτυχών υπέβαλε βεβαίωση η οποία δόθηκε σε επιστολόχαρτο της εταιρείας «The Money Source Inc.», όμως στην πιο πάνω βεβαίωση δηλώνεται ότι η εταιρεία «The Money Source LLC» είναι αυτή που έκανε

την ανάθεση του έργου. Η θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι «*Δημιουργείται συνεπώς εύλογα η πεποίθηση ότι οι εν λόγω νομικές οντότητες περιλαμβάνονται στον ίδιο όμιλο*» δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Σύμφωνα με τον όρο 8.3.1(4)(γ) αρκούσε για σκοπούς συμμόρφωσης με τον όρο «*δήλωση του Προσφέροντα στην οποία θα αναφέρονται υποχρεωτικά τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου στο Φορέα που εκτελέστηκε η σύμβαση.*», και τα οποία και αναγράφονται στη βεβαίωση που υποβλήθηκε από τον Επιτυχόντα, όμως από την στιγμή που υποβλήθηκε η βεβαίωση με αναφορά σε δύο διαφορετικές εταιρείες, αυτό έπρεπε να διερευνηθεί περαιτέρω από την Αναθέτουσα Αρχή.

Σχετική είναι η αναφορά στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση ***Δημοκρατία ν. Multi Clima Maliotis Engineering Ltd [2002] 3 AAD 307:***

«Κατά τη γνώμη μας η έφεση έχει σοβαρό αντικείμενο προς εξέταση, το οποίο και θα προχωρήσουμε να συζητήσουμε. Επί του προκειμένου, και με εκτίμηση, δεν συμφωνούμε με την άποψη που εξέφρασε ο συνάδελφός μας. Το όνομα της εταιρείας, που εμφανίζεται στα έντυπα της προσφοράς που υπέβαλε, μίτε το ίδιο είναι, ούτε και αποτελεί συντομογραφία της ονομασίας της εφεσίβλητης-αιτήτριας εταιρείας.

.....

*Οι προσφοροδότες όμως σε δημόσιο διαγωνισμό οφείλουν να δηλώνουν με απόλυτη ακρίβεια την ταυτότητα τους. Δεν επιτρέπονται, κατά τη γνώμη μας, παρεκκλίσεις από αυτή την υποχρέωση. Να σημειώσουμε επίσης πως στην πιο πάνω αγγλική απόφαση η συντομογραφία αφορούσε τις λέξεις «*company, limited*», που συντομογραφικά στις επιταγές αναγράφηκαν «*co. ltd.*», συντομογραφία δηλαδή που έχει καθολικά καθιερωθεί.*

Μολονότι παρέλκει να πούμε οτιδήποτε άλλο, να αναφέρουμε πως το ζήτημα δεν ήταν απλά τυπικό, με αναφορά δηλαδή σε ονομασίες, αλλά και ουσιαστικό, γιατί τη σύγχυση την προκάλεσε η διεύθυνση της ίδιας της εφεσίβλητης. Δεν

είναι δε ορθή άποψη του συναδέλφου μας πως δεν υπήρχε διαφορά στα έντυπα προσφοράς του αριθμού εγγραφής της προσφοροδότριας εταιρείας».

Ο τέταρτος λόγος ακύρωσης τον οποίο προβάλλουν οι Αιτητές είναι η μη τεκμηρίωση των τεχνικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων του Επιτυχόντα μέσα από το έργο SIME «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project», το οποίο υποβλήθηκε για σκοπούς συμπλήρωσης του Εντύπου 5 και μη πλήρωση των προϋποθέσεων του όρου 6.4.2 (α) (ii) και ότι δεν αφορά την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος και εξαρχής υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος.

Θα εξετάσουμε τον λόγο αυτό ακύρωσης υπό την αίρεση της θέσης μας πιο πάνω για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος από την Αναθέτουσα Αρχή αναφορικά με την βεβαίωση που υποβλήθηκε με αναφορά σε δύο διαφορετικές εταιρείες.

Η Παράγραφος 6.4.2 (α) (ii) απαιτεί τα εξής:

«(α) Να έχει:

(ii) ολοκληρώσει επιτυχώς κατά τα τελευταία τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς τουλάχιστον μία σύμβαση, αξίας μεγαλύτερης ή ίσης των 1.500.000 Ευρώ εξαιρουμένου του Φ.Π.Α., με αντικείμενο την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβανομένης της ανάλυσης απαιτήσεων, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος. Η εν λόγω σύμβαση πρέπει να αφορά σε εξαρχής υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος και όχι σε παραμετροποίηση λειτουργιών έτοιμου λογισμικού πακέτου (off-the-shelf package/software). Στο υπό αναφορά κόστος δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κόστος αγοράς και συντήρησης του εξοπλισμού (μηχανογραφικού και δικτυακού) και κόστος συντήρησης και συνδρομής του λογισμικού εφαρμογής και του λογισμικού συστήματος. Τυχόν κόστος αγοράς λογισμικού συστήματος μπορεί να περιλαμβάνεται στο απαιτούμενο ποσό σύμβασης που αναφέρεται πιο πάνω.».

Διαπιστώνουμε αρχικά ότι η επιχειρηματολογία των Αιτητών στηρίζεται σε παραπομπές σε δελτία τύπου και/ή σε πλατφόρμες στο διαδίκτυο και/ή σε δηλώσεις

και/ή δημοσιεύματα, και σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορεί να θεωρηθούν ασφαλής πηγή πληροφόρησης. Σχετικά είναι τα όσα έχουν αναφερθεί στην απόφαση στην *I.Π. 32/2021 Newcytech Business Solutions Limited v. Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής*:

«Είναι θέση μας, με βάση τα γεγονότα της υπόθεσης, ότι η έρευνα της Αναθέτουσας Αρχής ήταν ανεπαρκής. Αυτό συνίσταται στο γεγονός ότι οι ιστοσελίδες δυνατό να περιείχαν είτε μη ακριβή πληροφόρηση είτε τα δεδομένα κατά τον χρόνο αναζήτησης των διαδικτυακών πληροφοριών από την Αναθέτουσα Αρχή να ήταν διαφορετικά από τον κρίσιμο χρόνο, δηλαδή τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Έχουμε πλειστάκις σημειώσει ότι διαδικτυακή έρευνα από την Αναθέτουσα Αρχή δεν αποτελεί έγκυρη πηγή πληροφόρησης.».

Ο Επιτυχών υπέβαλε σύμφωνα με τους όρους συμπληρωμένο το Έντυπο 5 και στη βάση της πληροφόρησης αυτής και της απάντησης του σε σχετική διευκρινιστική ερώτηση λήφθηκε η απόφαση. Κρίνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε με βάση το σύνολο των εγγράφων που είχε ενώπιον της και στοιχεία όπως αυτά προκύπτουν από την προσφορά του Επιτυχόντα και τη σχετική διευκρίνιση που ζητήθηκε και περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία του έργου SIME, έγινε εντός του 2017 η σχετική πληροφόρηση προκύπτει και πάλι από αριθμό εγγράφων τα οποία οι Αιτητές εντόπισαν από έρευνα στο διαδίκτυο. Συνεπώς δεν γίνεται αποδεκτός ο πιο πάνω ισχυρισμός με βάση τα όσα έχουμε αναφέρει σχετικά πιο πάνω. Επιπρόσθετα σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή ο χρόνος υλοποίησης της πλατφόρμας, δεν έχει σημασία καθότι ο επίδικος όρος 6.4.2 (α) (ii) απαιτούσε «υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβανομένης της ανάλυσης απαιτήσεων, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος». Επομένως κρίνουμε ότι ο χρόνος που

υλοποιήθηκε η πλατφόρμα, δεν αποκλείει την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για την περίοδο που αναφέρεται στο Έντυπο 5.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι το έργο SIME «The SIME (Service Intelligence Made Easy) project» δεν αφορά την υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος και εξαρχής υλοποίηση πληροφοριακού συστήματος το θέμα είναι κατ' εξοχήν τεχνικό και ως εκ τούτου ανέλεγκτο. Σχετικά είναι τα όσα έχουν αναφερθεί στην *Lella Kentonis Investment Co Ltd κ.ά. ν. Δημοκρατίας κ.ά. (2016) 3 ΑΑΔ 630*

«Βεβαίως η ουσιαστική κρίση της διοίκησης σε τεχνικά θέματα και θέματα που απαιτούν ειδικές γνώσεις, γίνεται καταρχήν αποδεκτή, εκτός αν αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα ή υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης ή έλλειψη αιτιολογίας, Πορίσματα του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, σ. 227:

«Το Συμβούλιον της Επικρατείας, ελέγχον τη νομιμότητα πράξεως προσβαλλομένης δι' αιτήσεως ακυρώσεως, απέχει του ελέγχου της ουσιαστικής κρίσεως της Διοικήσεως. Μέγας είναι ο αριθμός των επί του θέματος τούτου σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου, δι' ων χαρακτηρίζεται ως ανέλεγκτος η υπό της διοικήσεως εκτίμησις των πραγματικών περιστατικών ή του αποδεικτικού υλικού ή της κρίσεως περί συνδρομής λόγω σκοπιμότητος ή της κρίσεως επί ζητημάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων. Ταύτα όμως, εφ' όσον δεν συντρέχη πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήσις διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψις αιτιολογίας. Το Σ.Ε. ελέγχει, ούχ ήττον, εάν τα γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά υπήχθησαν ορθώς εις τον νομικόν κανόνα. ...»

*Την αυτή πορεία ακολουθούν και οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου κ.α. ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1175**, Θεοδουλίδης κ.α. ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (1998) 3 Α.Α.Δ. 742, Peratica Trading Co Ltd ν. Δημοκρατίας (2002) 3 Α.Α.Δ. 445. Προκύπτει εκ των ανωτέρω και κατά πάγια νομολογία, ότι όπου η διοικητική απόφαση προϋποθέτει τεχνικές ειδικές γνώσεις, τις οποίες διοικητικοί λειτουργοί κατέχουν λόγω προσόντων ή λόγω της πείρας που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, η κρίση τους*

ως προς τεχνικά ζητήματα δεν μπορεί να υποκαθίσταται από το διοικητικό Δικαστήριο. Ιδιαίτέρως, εκεί όπου ελλείπει ειδική μαρτυρία την οποία το Δικαστήριο, όπου υπάρχει, θα αξιολογήσει. [...]

Το ακόλουθο απόσπασμα από το σύγγραμμα του Μιχ.Δ.Στασινόπουλου: "Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων" (έκδοση 1957, ανατύπωσης 1982), σ.319, συνοψίζει εύγλωττα και απαντά στο ερώτημα:

"Θέματα διακριτικής εξουσίας και τεχνικής άμα φύσεως. - Ήδη τίθεται το ζήτημα, εις ποιαν κατηγορίαν δέον να καταταχθώσιν αι περιπτώσεις, κατά τας οποίας η εφαρμογή του νόμου δεν δύναται να χωρήση άνευ της συνδρομής γνώσεων τεχνικής φύσεως.

Είπομεν ήδη ανωτέρω, ότι αι περιπτώσεις κατά τας οποίας ο νόμος παραπέμπει εις τα δεδομένα της κοινής πείρας της εις πάντας προσιτής, δεν δύναται, από νομικής απόψεως, να διασταλώσιν από εκείνας, καθ' ας ο νόμος παραπέμπει εις τεχνικάς γνώσεις, προσιτάς μόνον εις ομάδα ειδικών προσώπων. Και εις τας δύο περιπτώσεις, η πρόθεσις του νόμου, όπως η έννοια παραμείνη καθωρισμένη και ελεγκτή, δέον να είναι εξ ίσου σεβαστή. Αφ' ης στιγμής γίνη δεκτόν ότι η έννοια είναι νομική, είναι ελεγκτός ο νομικός χαρακτηρισμός, ήτοι η εις την έννοιαν ταύτην υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών, χωρίς να επιτρέπηται, θεωρητικός, αποχή από του ελέγχου του νομικού χαρακτηρισμού, επί μόνω τω λόγω ότι ούτος εγένετο τη συνδρομή τεχνικών γνώσεων. Εκ πρακτικών όμως λόγων, ο έλεγχός του διά τεχνικών γνώσεων ενεργουμένου νομικού χαρακτηρισμού πρέπει να είναι επιφυλακτικός, διότι, αφού ο δικαστής δεν δύναται, διά της ίδιας αυτού αντιλήψεως, ν' αντικαταστήση την επί του νομικού χαρακτηρισμού κρίσιν του οργάνου, η προσφυγή εις τας γνώσεις ετέρου τεχνικού προσώπου δεν είναι βέβαιον ότι θ' αποδώση αποτέλεσμα κρείσσον του προελθόντος εκ της τεχνικής πείρας των διοικητικών οργάνων."»

Από διεξοδική μελέτη του Νόμου, της σχετικής Οδηγίας και της εισήγησης του Υπαστυνόμου Τέρλα, των λοιπών στοιχείων του φακέλου (επιστολή προς Αρχηγό Αστυνομίας, 5.6.2007, του Ανωτέρου Αστυνόμου, Αστυνομικού Διευθυντή Τμήματος Δ, επιστολή 19.6.2007 προς Αστυνομικό Διευθυντή Τμήματος Δ από τον Αστυνόμο Β, Υπεύθυνο Κεντρικών Αποθηκών, τα συναφή παραρτήματα όσον αφορά τον οπλισμό, πυρομαχικά, ανταλλακτικά τα ευρισκόμενα στις αποθήκες και όλα τα συναφή έγγραφα, μέχρι και τη λήψη της τελικής απόφασης, έγκριση του αναπληρωτή Αρχηγού Αστυνομίας, 6.7.2007) που συναποτελούν την αιτιολογία της επίδικης απόφασης, προκύπτει ότι είναι

ορθή η επιμέρους κατάληξη του Δικαστηρίου ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί η πρόνοια του άρθρου 33(α)(ii) του Νόμου στην οποία η διοίκηση στηρίζεται για αιτιολόγηση της απόφασης.

Το Δικαστήριο στην υπό κρίση υπόθεση κατέληξε στην απόφαση του, όχι υποκαθιστώντας ανεπίτρεπτα τη διοίκηση, όπως εισηγείται η εφεσείουσα, εκφράζοντας ιδίαν κρίση επί τεχνικών ζητημάτων, αλλά υπάγοντας τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης στο νομικό χαρακτηρισμό του άρθρου 33(α)(ii) προς έλεγχο της προσβαλλόμενης απόφασης, αν συνέτρεχαν οι ρητές προϋποθέσεις που η εν λόγω πρόνοια τάσσει: «λόγοι τεχνικοί . ή σχετικοί με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων», που νομιμοποιούσαν τους εφεσείοντες να προχωρήσουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης».

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι από το βιογραφικό σημείωμα της κ. Έ. Χατζηγιάνγκου που έχει προταθεί ως Εμπειρογνώμονας 2, προκύπτει ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση με την απαίτηση για την εμπειρία του εν λόγω εμπειρογνώμονα ως Βασικού Αναλυτή (Analyst) και την θέση ότι η ανάλυση σε ένα έργο πραγματοποιείται στην αρχή του έργου, σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή ο επίδικος όρος δεν απαιτούσε ότι ο Βασικός Αναλυτής θα έπρεπε να συμμετείχε ή να είχε τον ρόλο Αναλυτή από την ημερομηνία έναρξης της Σύμβασης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν και τα σχετικά βιογραφικά σημειώματα ορθά η Αναθέτουσα Αρχή διαπίστωσε συμμόρφωση με τους όρους του διαγωνισμού. Αναφορικά με τους ισχυρισμούς σε σχέση με το έργο SIME, επαναλαμβάνουμε τα όσα αναφέρουμε πιο πάνω σε σχέση με το έργο.

Αναφορικά με τα όσα ισχυρίζονται οι Αιτητές σε σχέση με τον κ. Α. Παναρέτου που έχει προταθεί ως Εμπειρογνώμονας 3: Σχεδιαστής Πληροφοριακού Συστήματος και την ειδική επαγγελματική εμπειρία του, η επιχειρηματολογία των Αιτητών στηρίζεται στους ισχυρισμούς τους σε σχέση με το έργο SIME. Παραπέμπουμε και πάλι στα όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως σε σχέση με το έργο.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση σε σχέση με την γενική επαγγελματική εμπειρία του Εμπειρογνώμονα 3 (όρος 6.4.3 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού), καθότι δεν συμπληρώνει εργασιακή εμπειρία δέκα ετών από την εργοδότηση του στην Orium Works, σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί. Αρχικά ο ισχυρισμός των Αιτητών εδράζεται σε έρευνα τους στο διαδίκτυο και στο θέμα έχουμε αναφερθεί εκτενώς πιο πάνω. Επιπλέον από το βιογραφικό σημείωμα του κ. Α. Παναρέτου προκύπτει ότι η εργοδότηση του είχε ξεκινήσει το 2010 στην Orium Works και η απαίτηση για εργασιακή εμπειρία 10 τουλάχιστον χρόνων μετά το πτυχίο καλύπτεται καθότι η προσφορά υποβλήθηκε στις 10.09.2021.

Ο τελευταίος ισχυρισμός των Αιτητών είναι ότι για το προϊόν Redis Server, το οποίο ο Επιτυχών περιέλαβε στην προσφορά του, έχει ετήσιο κόστος το οποίο δεν είχε δηλωθεί στην Οικονομική Προσφορά του Επιτυχόντα.

Στον όρο 8.3.3 του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικού Φορείς αναφέρεται:

«...»

2. Κατά την ετοιμασία της Οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

α. Εάν ο προσφέροντας παραλείψει να δηλώσει τιμή για συγκεκριμένα προϊόντα / υπηρεσίες στο Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, θεωρείται ότι η τιμή που τους αναλογεί περιλαμβάνεται στις υπόλοιπες τιμές που δηλώνονται στο συγκεκριμένο Έντυπο και οποιαδήποτε επιπλέον αμοιβή για τα προϊόντα αυτά/υπηρεσίες αυτές δεν δύναται να απαιτηθεί.

.....».

Από το πιο πάνω λεκτικό του όρου προκύπτει ότι αν για ένα προϊόν δεν περιλήφθηκε το κόστος του στην οικονομική προσφορά ενός οικονομικού φορέα, το κόστος αυτό επιβαρύνει τον Επιτυχόντα. Συνεπώς, σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή, ακόμη και αν ένα προϊόν έχει κόστος, δεν σημαίνει ότι ο προσφέρων πρέπει να το

συμπεριλάβει στην προσφορά του, ως μέρος της οικονομικής του προσφοράς. Ως εκ τούτου ο ισχυρισμός αυτός των Αιτητών δεν ευσταθεί.

Όσον αφορά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι για το προϊόν Redis Server, ο Επιτυχών προέβη σε αλλοίωση των πινάκων ως προς την απαίτηση «Υποστήριξη», υποβαθμίζοντας την προσφορά ετήσιας συνδρομής για «Redis Server Annual Plan» σε απλή ανάληψη ευθύνης για υποστήριξη και ότι η απαίτηση «Είδος Άδειας Χρήσης» δεν διαφοροποιήθηκε σε σχέση με τον Πίνακα που ο Επιτυχών είχε υποβάλει στις 03.11.2021, το θέμα είναι κατ' εξοχήν τεχνικό και ως εκ τούτου ανέλεγκτο. (*Lella Kentonis Investment Co Ltd κ.ά. ν. Δημοκρατίας κ.ά. (2016) 3 ΑΑΔ 630*).

Με βάση τα πιο πάνω καταλήγουμε ότι η προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.